

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

Prijedlog zakona broj

N a c r t

P R I J E D L O G
ZAKONA O POREZU NA DOHODAK

Zagreb, studeni 2004.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o porezu na dohodak sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE NJEGOVA DONOŠENJA

U hrvatskom poreznom sustavu uvedeno je oporezivanje dohotka fizičkih osoba Zakonom o porezu na dohodak koji je Hrvatski sabor donio krajem 1993. godine, a primjenjivao se od 1. siječnja 1994. godine. Krajem 2000. godine donesen je novi Zakon o porezu na dohodak ("Narodne novine" broj 127/00, 150/02, 163/03 i 30/04; - u daljnjem tekstu: Zakon), koji se primjenjuje od 1. siječnja 2001. godine, a do sada je izmijenjen i dopunjen tri puta. Izmjene i dopune su se uglavnom odnosile na uvođenje novih poreznih olakšica, oslobodenja i poticaja, ali i onemogućavanja pojedinih poreznih obveznika (dohodak od imovine i imovinskih prava) da podnesu godišnju poreznu prijavu i koriste prava na određene porezne olakšice i osobni odbitak. Svaka izmjena i dopuna Zakona imala je za posljedicu dodatne teškoće u njegovoj primjeni za porezne obveznike i za Poreznu upravu.

Prema važećem Zakonu porezni obveznici su fizičke osobe- tuzemni porezni obveznici, koji porez plaćaju na dohodak ostvaren od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala i osiguranja u tuzemstvu i u inozemstvu. Porezni obveznici su i fizičke osobe – inozemni porezni obveznici, koji porez na dohodak plaćaju od ukupnog dohotka ostvarenog u tuzemstvu.

Dohodak od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala i osiguranja jest razlika između ostvarenih primitaka i nastalih izdataka u svezi sa ostvarivanjem tih primitaka.

Nacin utvrđivanja porezne osnovice, porezne stope te obracun i uplata poreza na dohodak jednak je za tuzemne i inozemne porezne obveznike.

Porezna reforma, u sklopu koje je izrada i donošenje novog Zakona o porezu na dohodak, temelji se na nacelima jednakosti, pravednosti, na neutralnosti i ucinkovitosti pri oporezivanju dohotka fizičkih osoba.

U odnosu na sadašnje propise koji ureduju plaćanje poreza na dohodak cilj je donijeti jednostavniji, pregledniji, potpuniji, razumljiviji propis koji uređuje sustav oporezivanja dohotka.

U predloženom Zakonu o porezu na dohodak posebice se naglašava socijalna komponentu u dijelu odredbi kojima se uređuje visina osobnog odbitka odnosno neoporezivog dijela dohotka, povećanje osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji i djecu, invalidnost poreznih obveznika i njihovih članova obitelji, oslobođenje od plaćanje poreza na dohodak obiteljskih mirovina članova obitelji poginulih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i djece koju ostvaruju nakon smrti roditelja.

U predloženom Zakonu se posebno vodilo računa o poticanju zapošljavanja i povećanju gospodarstvenih aktivnosti na područjima posebne državne skrbi.

Pri izradi Zakona jedno od načela bilo je jednostavnost sustava oporezivanja, preciznije i jasnije definiranje odredbi Zakona, a kako bi se izbjegle nejasnoće u provedbi, česti upiti poreznih obveznika radi nejasnih odredbi, pojednostavljenje podnošenja godišnjih poreznih prijava bez dodatnih mišljenja i tumačenja i slično. U smislu iznesenog, načelo o kojemu se posebice vodilo računa jest da odredbe Zakona moraju biti nedvosmislene i precizne, bez da se u bitnim dijelovima tumače provedbenim propisima ili mišljenjima, te da buduće možebitne izmjene Zakona budu što rjeđe.

Bitne promjene u predloženom Prijedlogu Zakona o porezu na dohodak su slijedeće:

1. Porezni obveznik, izvori dohotka, porezne stope i osnovice

Pojam poreznog obveznika – tuzemnog i inozemnog poreznog obveznika zamijenjen je pojmovima „rezident“ i „nerezident“.

Uvodi se nova kategorija „izvor dohotka“ koja propisuje da je izvor dohotka u primitku kojega ostvaruje porezni obveznik. Ovisno o izvoru taj dohodak jest: dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalne djelatnosti, dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od kapitala, dohodak od osiguranja i drugi dohodak. Iz navedene definicije razvidno je da je uveden novi pojam „drugi dohodak“, a u svrhu pojednostavljenja i razumijevanja poreznog sustava te ujedinjavanja oporezivanja pojedinih primitaka koji čine izvor dohotka.

Zadržavaju se postojeće porezne stope 15%, 25%, 35% i 45%, ali je porezna osnovica za oporezivanje stopom od 25 % povećana za 0,5 odnosno primjenjuje se na razliku između umnoška faktora 2,0 i 5,0 (do sada 2,0 do 4,5).

Važeće porezne stope i porezni razredi:

Porezna stopa	Porezna osnovica – mjesecno	Porezna osnovica - godišnje
15 %	do 3.000,00 kn (do 2,0 * 1.500,00)	do 36.000,00 kn
25 %	na iducih 3.750,00 kn (od 2,0 do 4,5 * 1.500,00)	na iducih 45.000,00 kn
35 %	na iducih 14.250,00 kn (od 4,5 do 14,0 *1.500,00)	na iducih 171.000,00 kn
45 %	iznad 14.250,00 kn (14,0 * 1.500,00)	Iznad 252.000,00 kn

Predložene porezne stope i porezni razredi:

Porezna stopa	Porezna osnovica – mjesecno	Porezna osnovica - godišnje
15 %	do 3.200,00 kn (do 2,0 * 1.600,00)	do 38.400,00 kn
25 %	na iducih 4.800,00 kn (od 2,0 do 5,0 * 1.600,00)	na iducih 57.600,00 kn
35 %	na iducih 14.400,00 kn (od 5,0 do 14,0 *1.600,00)	na iducih 172.800,00 kn
45 %	iznad 22.400,00 kn (14,0 * 1.600,00)	Iznad 268.800,00 kn

2. Primici koji se ne smatraju dohotkom i primici na koje se ne plaća porez na dohodak

Postojeće odredbe o primicima koji se ne smatraju dohotkom i ne podliježu oporezivanju i plaćanju poreza na dohodak i primici na koje se (u potpunosti ili do određene visine) ne plaća porez na dohodak proširene su i precizirane kako ne bi došlo do različitih tumačenja i različitih primjeni te korištenja onih koji na to nemaju pravo.

Uz postojeće odredbe o primicima koji se ne smatraju dohotkom i primicima na koje se ne plaća porez uvedene su slijedeće odredbe:

Dohotkom se ne smatraju:

- obiteljske mirovine koje ostvaruju djeca nakon smrti roditelja prema propisima o mirovinskom osiguranju,
- novčane nagrade za osvojenu medalju na olimpijskim igrama te svjetskim i europskim prvenstvima koje se isplaćuju iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- športske stipendije koje se prema posebnim propisima isplaćuju športašima za njihovo športsko usavršavanje, do propisanog iznosa,

- sindikalne socijalne pomoci koje se isplacuju iz sredstava sindikalne clanarine clanovima sindikata,
- nagrade za športska ostvarenja i naknade športašima prema posebnim propisima, do propisanog iznosa.

Predlaže se da primici ucenika i studenata ne redovnom školovanju za rad preko ucenickih i studentskih udruga budu neoporezivi do propisanog iznosa.

3. Dohodak od nesamostalnog rada

Dohodak od nesamostalnog rada prvenstveno je određen radnim odnosom i proizlazi iz radnog odnosa i propisa koji uređuju rad i radni odnos. Na ovaj način pojam plaća jednostavno je i precizno definiran, kao i plaćanje poreza na dohodak po toj osnovi.

Primicima po osnovi nesamostalnog rada smatraju se:

1. svi primici koje poslodavac u novcu ili u naravi isplacuje ili daje radniku po osnovi radnog odnosa prema propisima koji uređuju radni odnos,
2. poduzetnicka plaća koja ulazi u rashod pri utvrđivanju poreza na dobit,
3. primici fizickih osoba izaslanih na rad u Republiku Hrvatsku po nalogu inozemnog poslodavca u tuzemna društva,
4. primici clanova predstavnickih i izvršnih tijela državne vlasti i jedinica lokalne i podrucne (regionalne) samouprave koji im se isplacuju za rad u tim tijelima i jedincima,
5. naknade plaće osobama koje pružaju njegu i pomoc hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata I. skupine, prema posebnom propisu,
6. mirovine.

Predlaže se da se primicima po osnovi nesamostalnog rada ne smatraju primici po osnovi propisanih zatezних kamata koje poslodavac i isplatelj dohotka od nesamostalnog rada isplacuju po osnovi isplate place ili mirovine po sudskoj presudi za prethodne godine. Prema važećim odredbama Zakona ti primici iznad 6% smatraju se placom i podliježu oporezivanju kao dohodak od nesamostalnog rada.

4. Dohodak od samostalne djelatnosti

Dohodak od samostalne djelatnosti potpuno je jasno definiran na način da se taj dohodak ostvaruje na temelju obavljanja djelatnosti obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti, djelatnosti slobodnih zanimanja i djelatnosti poljoprivrede i šumarstva. Na ovaj način uklonjena je mogućnost različitih tumačenja u smislu tko je obveznik dohotka od samostalne djelatnosti, kada postoji obveza vođenja poslovnih knjiga, a kada ne i slično.

Djelatnosti slobodnih zanimanja (zdravstvenih radnika, veterinar, arhitekata, znanstvenika i slično) smatraju se profesionalne djelatnosti fizičkih osoba koje su po toj osnovi obvezno osigurane prema propisima koji uređuju obvezna osiguranja odnosno djelatnosti fizičkih osoba kojima su to osnovne djelatnosti i koje su po toj osnovi upisane u registar poreznih obveznika poreza na dohodak.

Predlaže se da porezni obveznici koji obavljaju samostalne djelatnosti obrta, slobodnog zanimanja i poljoprivrede i šumarstva i dohodak utvrđuju na temelju poslovnih knjiga, u popis dugotrajne imovine unose stvari i prava, ako su njihove nabavne cijene odnosno troškovi proizvodnje (nabavna vrijednost) veći od 2.000,00 kuna i ako je njihov vijek trajanja dulji od godinu dana. Prava ulaze u popis dugotrajne imovine samo ako je kod njihove nabave plaćena naknada (prema važećim odredbama Zakona taj iznos je 1.000,00 kuna).

Obzirom na odredbe Zakona o porezu na dobit obveznik koji obavlja samostalne djelatnosti i dohodak utvrđuje na temelju poslovnih knjiga može na vlastiti zahtjev ili ako ispunjava zakonske uvjete za oporezivanje dobiti plaćati porez na dobit umjesto na dohodak, na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o porezu na dobit.

Predlaže se da porezni obveznik koji počinje obavljati samostalnu djelatnost ne plaća predujmove poreza na dohodak do podnošenja prve porezne prijave.

5. Dohodak od imovine i imovinskih prava

Zadržane su stope oporezivanja za dohodak od najamnine i zakupnine nekretnina i pokretnina 15%, uz mogućnost podnošenja godišnje porezne prijave i za dohodak od imovinskih prava 25%, a smanjena je stopa poreza na dohodak od otudjenja nekretnina i imovinskih prava sa 35% na 25%, u svrhu pojednostavljenja sustava i izjednačavanja oporezivanja i plaćanja predujmova poreza na dohodak u tijeku poreznog razdoblja. Istodobno se nastoji rješenjem o paušalnom oporezivanju dohotka od iznajmljivanja stanova, apartmana, postelja i soba putnicima i turistima i povezivanjem sa svim raspoloživim bazama podatka državnih tijela i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, turističkih zajednica i drugim izvorima podatka, što brže i cjelovitije uključivati u porezni sustav one porezne obveznike koji to izbjegavaju te minimaliziranje sive ekonomije u ovom dijelu.

6. Dohodak od kapitala

Dohotkom od kapitala smatraju se primici po osnovi kamata, izuzimanja imovine i korištenja usluga na teret dobiti tekućeg razdoblja i udjeli u dobiti ostvareni dodjelom ili opcijskom kupnjom vlastitih dionica, a koji su ostvareni u poreznom razdoblju.

Dohotkom od kapitala ne smatraju se primici po osnovi dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu.

Odredbe koje se odnose na dohodak od kapitala u dopunjene su odredbama koje su do sada bile propisane podzakonskim i provedbenim aktom, a u svrhu točne i jasne definicije ovog dohotka koji je do sada tražio brojna tumačenja. Zadržane su postojeće stope oporezivanja dohotka od kapitala: za dodjelu i opcijsku kupnju vlastitih dionica 15%, a oporezivanje izuzimanja i kamata po stopi od 35%.

7. Dohodak od osiguranja

Dohotkom od osiguranja oporezuju se isplacene osigurane svote uplacenih premija životnog osiguranja sa obilježjem štednje i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja u visini uplacenih porezno priznatih premija osiguranja. Zadržana je postojeća porezna stopa oporezivanja dohotka od osiguranja u visini 15%. Iz navedenog je razvidno da su zadržane odredbe o porezno priznatom izdatku za uplacene premije osiguranja (uključivo i premije za dopunsko i privatno zdravstveno osiguranje koje ne podliježe naknadnom oporezivanju), koje porezni obveznik može koristiti i tijekom poreznog razdoblja, kao izdatak koji umanjuje predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada (place i mirovine) obzirom da je ova porezna olakšica polucila efekte stimuliranja štednje poreznih obveznika. Visina ove porezne olakšice do 1.000,00 kuna mjesečno odnosno 12.000,00 kuna godišnje. Prema podacima za 2003. godinu (podaci iz poreznih prijava) umanjeње dohotka po ovoj osnovi iznosilo je:

- životno osiguranje sa obilježjem štednje: 320.272.105,00 kn za 100.933 poreznih obveznika,
- dopunsko i privatno zdravstveno osiguranje: 171.636.667,00 kn za 213.964 porezna obveznika,
- dobrovoljno mirovinsko osiguranje: 12.520.704,00 kn za 3.666 poreznih obveznika.

Ukupno umanjeње dohotka: 504.429.476,00 kn * prosječna stopa poreza na dohodak 22% = 110.974.484,00 kn

Nacrtom prijedloga Zakona o porezu na dohodak predlaže se da porezni obveznik u poreznom razdoblju može koristiti olakšice za uplacene premije osiguranja, zdravstvene potrebe i stambene potrebe u ukupnom iznosu do 12.000,00 kuna.

8. Drugi dohodak

Uveden je potpuno novi sadržaj kao izvor dohotka poreznih obveznika, a s ciljem pojednostavljenja sustava oporezivanja, njegove što preciznije primjene i razumijevanja te minimaliziranja mogućih iznimaka pri oporezivanju, a posebice kao kategorija između dohotka od nesamostalnog rada (rada po osnovi radnog odnosa) i samostalne djelatnosti (obrt, slobodna zanimanja, poljoprivreda i šumarstvo).

Prema važećim odredbama Zakona određeni primici oporezuju se na slijedeće načine: nesamostalni rad (stipendije, ugovori o djelu po osnovi nesamostalnog rada i dr.) = stope 15%, 25%, 35%, 45%; povremene samostalne djelatnosti: članovi upravnih i nadzornih odbora i dr. = stopa 35% i priznavanje stvarnih izdataka po podnesenoj poreznoj prijavi; povremene samostalne djelatnosti (akviziteri, športski suci i dr.) = izdatak 25%, stopa 35%; povremene samostalne djelatnosti autora (umjetnika, novinara) = izdatak 40%, stopa 35%. Iz navedenog proizlazi kompliciranost sustava oporezivanja kao i mogućnost njegove možebitne nepravilne primjene.

Prema predloženom Zakonu, drugim dohocima smatraju se svi dohoci koji se ne ostvaruju u radnom odnosu kao nesamostalni rad (ili mirovina), koji se ne ostvaruju kao samostalne djelatnosti (obrt, slobodno zanimanje, poljoprivreda i šumarstvo), kao imovina i imovinska prava, kapital i osiguranje.

Sve isplate (neovisno o vrsti i obilježju rada ili djelatnosti: naknade po ugovoru o djelu, autorske naknade, primici akvizitera, športskih sudaca, članova upravnih i nadzornih odbora izvan radnog odnosa i dr.) oporezivale bi se na isti način, po odbitku (isplatitelj obračunava, obustavlja i uplacuje porez na dohodak). Tako uplaceni porez smatrao bi se konačnim bez obveze, ali uz mogućnost, podnošenja godišnje porezne prijave. Ako se porezna prijava podnese radi ostvarivanja određenih prava obvezno bi se prijavljivali svi ostvareni dohoci u poreznom razdoblju uključivo i drugi dohoci.

Primici po osnovi drugog dohotka oporezuju se po stopi od 25% bez prava na paušalne izdatke. Izdatak koji se priznaje su uplaceni doprinosi za obvezna osiguranja iz primitaka prema posebnom zakonu. Iznimka su primici po osnovi:

1. autorskih naknada isplacenih prema posebnom zakonu kojim se uređuju autorska i srodna prava,
2. naknada za isporučeno umjetničko djelo osobama koje obavljaju umjetničku i kulturnu djelatnost po osnovi potvrde ovlaštene strukovne umjetničke udruge ili ovlaštene agencije da se radi o umjetničkom djelu,
3. profesionalnih djelatnosti novinara, umjetnika i športaša koji su osigurani po toj osnovi i doprinose za obvezna osiguranja placaju prema rješenju,

4. primitaka nerezidenata za obavljanje umjetnicke, artisticke, zabavne, športske, književne i likovne djelatnosti te djelatnosti u svezi s tiskom, radiom i televizijom te zabavnim priredbama,

kojima se pri utvrđivanju drugog dohotka po osnovi tih primitaka izdaci priznaju u visini 30 % ostvarenih primitaka uz istu stopu oporezivanja 25%.

Propisani uvjeti zakonskim odredbama i propisivanje uvjeta prema posebnim propisima odnosno zakonima koji uređuju navedenu problematiku minimalizirati će poteškoce pri oporezivanju različitih dosadašnjih oblika dohodaka na različite načine te omogućiti jednostavno praćenje i primjenu propisa za porezne obveznike i isplatelje dohodaka, ubrzati rješavanje godišnjih poreznih prijava i reducirati davanja mišljenja i tumačenja.

Svi porezni obveznici koji ostvaruju drugi dohodak od povremene samostalne djelatnosti imaju pravo dohodak utvrđivati na temelju poslovnih knjiga.

Predloženom stopom oporezivanja 25% umjesto dosadašnje stope 35% smanjili bi se iznosi povrata po godišnjim poreznim prijavama, jer je oporezivanje stopom od 35% rezultiralo povratom poreza na dohodak po podnesenim godišnjim poreznim prijavama koji za 2003. godinu iznosi ukupno više od 1.000 mil. kuna. Razvidno je da u tijeku poreznog razdoblja, plaćanjem predujmova poreza na dohodak, nije postignuto što ravnomjernije porezno opterećenje na način da povrat ili uplata poreza po podnesenim poreznim prijavama odnosno razlika između godišnjeg i oporezivanja u tijeku razdoblja bude što manja.

9. Porezni gubitak

Predloženo je novo određivanje i priznavanje poreznog gubitka. Porezni gubitak može se utvrditi (nastati) obavljanjem samostalne djelatnosti obrta, slobodnih zanimanja i poljoprivrede i šumarstva te drugih samostalnih djelatnosti koje se oporezuju na način propisan za samostalne djelatnosti odnosno dohodak se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga (uključivo i dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava). Tako utvrđeni gubitak može se odbiti isključivo po osnovi dohotka od kojega je i utvrđen odnosno nastao. Na ovaj način sprječava se mogućnost odbijanja poreznog gubitka nastalog po osnovi na primjer obrta od dohotka ostvarenog od nesamostalnog rada (place) te s te osnove povrata poreza na dohodak.

10. Osobni odbitak

Predlaže se povećanje osnovnog osobnog odbitka sa 1.500,00 kuna mjesečno na 1.600,00 kuna mjesečno. Istodobno povećavaju se neoporezivi iznosi dohotka za uzdržavane članove uže obitelji i djecu na način:

opis	važeće odredbe		predložene odredbe		razlika	
	mjesečno	godišnje	mjesečno	godišnje	mjesečno	godišnje
uzdržavani član uže obitelji	600,00	7200,00	800,00	9600,00	200,00	2400,00
prvo dijete	630,00	7560,00	800,00	9600,00	170,00	2040,00
drugo dijete	885,00	10620,00	1120,00	13440,00	235,00	2820,00
treće dijete	1260,00	15120,00	1600,00	19200,00	340,00	4080,00
četvrto dijete	1755,00	21060,00	2240,00	26880,00	485,00	5820,00
peto dijete *	2385,00	28620,00	3040,00	36480,00	655,00	7860,00
Invalidnost	375,00	4500,00	480,00	5760,00	105,00	1260,00
invalidnost 100%	375,00	4500,00	1600,00	19200,00	1225,00	14700,00

* za svako daljnje dijete faktor osnovnog osobnog odbitka progresivno se povećava i to za 0,6, 0,7, 0,8, 0,9, 1,0 ...više u odnosu prema faktoru osnovnog osobnog odbitka za prethodno dijete.

Iz navedenih podataka razvidno je povećanje neoporezivog dijela dohotka za sve uzdržavane članove i djecu. Za vlastitu invalidnost poreznog obveznika te invalidnost njegovih članova obitelji i djece povećan je neoporezivi dio dohotka te je uveden neoporezivi dio dohotka do 1.600,00 kuna mjesečno za porezne obveznike i članove njihove uže obitelji i djecu kojima je utvrđena invalidnost 100% i/ili imaju pravo, prema posebnim propisima, ne tuđu pomoć i njegu.

Predlaže se povećanje godišnjeg iznosa primitaka prema kojemu se osobe mogu, u smislu Zakona o porezu na dohodak, smatrati uzdržavanim članovima uže obitelji i djecom: umjesto postojećih 7.500,00 kuna na godišnjoj razini predlaže se iznos od 9.600,00 kuna godišnje odnosno do visine šesterostrukog osnovnog osobnog odbitka.

Novi sadržaj u Zakonu je da se uzdržavanim članovima uže obitelji i uzdržavanom djecom smatraju osobe koje ostvaruju, prema posebnim propisima, primitke po osnovi socijalnih potpora, doplatka za djecu, primitke za opremu novorođenog djeteta i obiteljske mirovine nakon smrti roditelja, neovisno o iznosu tih primitaka.

Predloženo povećanje osnovnog osobnog odbitka na 1.600,00 kuna i povećanje neoporezivog dijela dohotka za uzdržavane članove uže obitelji, djecu i invalidnost, prema analizi prosječne „bruto“ plaće od 6.000,00 kuna i

uz uzdržavanje jednog djeteta, ima za posljedicu smanjenje prihoda od poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak za 870.912.000,00 kn ili 10,11%.

Osobni odbitak za zdravstvene i stambene potrebe te za dana darovanja:

Zadržavaju se postojeće odredbe za priznavanje osobnog odbitka za zdravstvene usluge, za kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora (stana ili stambene kuće) poreznog obveznika, za održavanje postojećeg stambenog prostora, za placenu slobodno ugovorenu najamninu, a ukupno, uključivo i porezno priznati izdatak za uplatacne premije osiguranja, do 12.000,00 kuna godišnje.

Osobni odbitak za stambene potrebe poreznih obveznika u visini 12.000,00 kuna godišnje rezultirao je smanjenjem dohotka u 2003. godini za 338,0 mil kuna.

Osobni odbitak za dana darovanja za humanitarne, kulturne, zdravstvene, znanstvene, odgojno-obrazovne, športske i vjerske svrhe rezultirao je umanjnjem dohotka za 2003. godinu u visini 3,3 mil kuna. Iako je ovaj iznos navedene porezne olakšice relativno nizak u udjelu umanjenja dohotka predlaže se zadržavanje ove porezne olakšice obzirom na njenu namjenu i mogućnost korištenja, osim za rezidente i za nerezidente.

Osobni odbitak za zdravstvene usluge rezultirao je umanjnjem dohotka u 2003. godini za 44,0 mil kuna.

11. Godišnja porezna prijava

Predloženim Zakonom u dijelu odredbi koje se odnose na godišnju poreznu prijavu precizno se propisuje tko je obvezan, tko nije obvezan i tko ne može podnijeti godišnju poreznu prijavu, kome se predaje godišnja porezna prijava. Propisivanjem ovih odredbi Zakonom, a ne podzakonskim ili provedbenim aktom ili uputama, poreznim obveznicima se jednostavno i točno propisuju njihova prava i obveze.

Predlaže se da porezni obveznici koji su Zakonom obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu i porezni obveznici koji to nisu obvezni, ali u svrhu korištenja određenih olakšica i prava to učine, obvezno u poreznoj prijavi navode sve ostvarene dohotke u poreznom razdoblju neovisno o njihovom izvoru. Na taj način oporezivanje dohotka pravilno se utvrđuje i

onemogućava porezne obveznike da možebitno prijavljuju ostvarene dohotke po pojedinom izvoru ukoliko im to rezultira povratom poreza (na primjer porezni obveznik prijavljuje „dio“ ostvarenog dohotka i ostvaruje pravo na povrat poreza, a u slučaju da je prijavljen ukupno ostvareni dohodak porezni obveznik bi ostvario razliku za uplatu poreza na dohodak). Predloženi način prijavljivanja godišnjeg dohotka i poreza na dohodak pravednije utječe na raspodjelu poreznog tereta poreznih obveznika.

Godišnju poreznu prijavu ne mogu podnijeti porezni obveznici kojima se dohodak oporezuje paušalno i porezni obveznici po osnovi povrata više uplacenih doprinosa za obvezno osiguranje.

12. Posebne olakšice, oslobodenja, poticaji

- Predlaže se da članovi obitelji poginulih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata ne placaju porez na dohodak od obiteljske mirovine ostvarene prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihove obitelji. Djeca koja na taj način ostvaruju obiteljski mirovinu smatraju se, u smislu poreznog propisa, uzdržavanom djecom neovisno o iznosu mirovine. Hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskog rata i prema odredbama ovoga Zakona ne placaju porez na dohodak od placa i mirovina razmjerno stupnju utvrđene invalidnosti.
- Zadržavaju se odredbe o pravu na uvećani osnovni osobni odbitak poreznog obveznika, te u odnosu na taj osnovni osobni odbitak i uvećani neoporezivi iznosi dohotka po osnovi uzdržavanja članova uže obitelji i djece te invalidnost, ako porezni obveznik i/ili članovi njegove uže obitelji i djeca imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi ili na brdsko planinskim područjima. Osnovni osobni odbitak za navedena područja povećava se u odnosu na postojeće odredbe Zakona, obzirom na povećanje osnovnog osobnog odbitka na 1.600,00 kuna i iznosi:

1. 3.840,00 kuna mjesečno, za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području posebne državne skrbi prve skupine,

2. 3.200,00 kuna mjesečno, za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području posebne državne skrbi druge skupine,

3. 2.400,00 kuna mjesečno, za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području posebne državne skrbi treće skupine i brdsko – planinskim područjima.

Zadržava se odredba o korištenju uvećanog osnovnog osobnog odbitak za područja posebne državne skrbi i brdsko planinska područja po podnesenoj godišnjoj poreznoj prijavi.

Umanjenje dohotka za područja posebne državne skrbi prema podacima iz godišnjih poreznih prijava za 2003. godinu iznosilo je 1.548,0 mil kuna za 102.341 porezna obveznika.

- Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti obrta, slobodnih zanimanja i poljoprivrede i šumarstva na područjima posebne državne skrbi, utvrđeni porez na dohodak od tih djelatnosti na tim područjima umanjuje se za:
  1. 100% na područjima posebne državne skrbi prve skupine,
  2. 75% na područjima posebne državne skrbi druge skupine,
  3. 25% na područjima posebne državne skrbi treće skupine.

Smanjen je uvjet o zapošljavanju više od 5 radnika za korištenje ove porezne olakšice na više od 2 radnika, te potpuna oslobodenja od plaćanja poreza na dohodak za područja posebnog državnog interesa prve skupine te broj poslovnih godina (10 godina umjesto dosadašnjih 5) u kojim se ta prava mogu koristiti, a u svrhu daljnjeg gospodarstvenog oživljavanja tih područja. Za porezne obveznike koji obavljaju djelatnost na području Grada Vukovara, nakon isteka 10 godine, porez na dohodak od tih djelatnosti umanjuje se za 75%.

Umanjenje dohotka po osnovi obavljanja djelatnosti na područjima posebne državne skrbi za 2003. godinu iznosilo je 128,3 mil kuna za 3.183 porezna obveznika.

- Zadržavaju se odredbe o poticajima zapošljavanja novozaposlenih osoba te nagrade učenicima na praktičnom radu i naukovanju, za školovanje i stručno usavršavanje u visini stvarno nastalih troškova, za izdatke istraživanja i razvoja u visini 100% nastalih izdataka po toj osnovi.

Umanjenje dohotka po navedenim osnovama iznosilo je u 2003. godini:

1. Place novozaposlenih osoba 72,8 mil kuna za 2.473 porezna obveznika
2. Nagrade ucenicima na prakticnom radu i naukovanju 3,8 mil kuna za 364 porezna obveznika
3. Izdaci školovanja i strucnog usavršavanja 6,3 mil kuna za 1.403 porezna obveznika
4. Izdaci istraživanja i razvoja 139.515,00 kuna za 9 poreznih obveznika
  - Neoporezivi primici umjetnika u visini 20.000,00 kuna godišnje i neoporezivi dio umjetnickog honorara u visini dodatnih 25% ostvarenih primitaka iznosili su u 2003. godini:
    1. Neoporezivi primici umjetnika 546.346,00 kuna za 44 porezna obveznika
    2. Neoporezivi dio umjetnickog honorara 22,6 mil kuna za 1.431 poreznog obveznika

Obzirom da se ovim Zakonom predlaže izuzimanje umjetnika pri oporezivanju primitaka po osnovi drugih dohodaka priznavanjem paušalnog izdatka u visini 30% ostvarenog primitaka za umjetnicko djelo te da je stopa oporezivanja tih primitaka 25% umjesto dosadašnjih 35% navedene dodatne olakšice umjetnika utjecale bi na daljnje iznimke u sustavu oporezivanja te sustav cinile nepreglednim i nejednakim za druge porezne obveznike.

13. Kaznene odredbe

Proširuju se kaznene odredbe za porezne obveznike (pravne i fizicke osobe) koji su isplatitelji dohotka, u smislu ne dostavljanja ili nepravodobnog dostavljanja propisanih izvješća Poreznoj upravi te neplacanje poreza na dohodak.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona ne treba osigurati posebna sredstva u državnom proračunu.

NACRT PRIJEDLOGA
ZAKONA O POREZU NA DOHODAK

I. TEMELJNE ODREDBE

1. OPCE ODREDBE

Clanak 1.

(1) Porez na dohodak utvrđuje se i placu prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Raspodjela prihoda od poreza na dohodak utvrđuje se posebnim zakonom.

2. POREZNI OBVEZNIK

2.1. Pojam poreznog obveznika

Clanak 2.

(1) Porezni obveznik je fizicka osoba koja ostvaruje dohodak.

(2) Ako više fizickih osoba zajednicki ostvaruje dohodak, porezni obveznik je svaka fizicka osoba zasebno i to za svoj udio u zajednicki ostvarenom dohotku.

(3) Porezni obveznik je i nasljednik za sve porezne obveze koje proistjecu iz dohotka što ga je ostavitelj ostvario do svoje smrti. Nasljednik je istodobno i porezni obveznik za dohodak koji mu pritjece iz naslijedenih izvora dohotka.

2.2. Rezident

Clanak 3.

(1) Rezident je fizicka osoba koja u Republici Hrvatskoj ima prebivalište ili uobicajeno boravište.

(2) Rezident je i fizicka osoba koja u Republici Hrvatskoj nema prebivalište ni uobicajeno boravište, a zaposlen je u državnoj službi Republike Hrvatske i po toj osnovi prima placu.

2.3. Nerezident

Clanak 4.

Nerezident je fizicka osoba koja u Republici Hrvatskoj nema ni prebivalište ni uobicajeno boravište, a u Republici Hrvatskoj ostvaruje dohodak koji se oporezuje prema odredbama ovoga Zakona.

3. IZVORI DOHOTKA

Clanak 5.

(1) Izvori dohotka su primici ostvareni od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala, osiguranja i drugih primitaka.

(2) Dohodak koji se oporezuje prema odredbama ovoga Zakona, prema izvoru dohotka iz stavka 1. ovoga clanka, je:

1. dohodak od nesamostalnog rada,
2. dohodak od samostalne djelatnosti,
3. dohodak od imovine i imovinskih prava,
4. dohodak od kapitala,
5. dohodak od osiguranja,
6. drugi dohodak.

4. POREZNA OSNOVICA

Clanak 6.

(1) Osnovica poreza na dohodak rezidenta je ukupni iznos dohotka od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti prema stavku 3. ovoga clanka, dohotka od imovine i imovinskih prava, dohotka od kapitala, dohotka od osiguranja i drugih dohodaka, kojega rezident ostvari u tuzemstvu i u inozemstvu (nacelo svjetskog dohotka), a umanjen za osobni odbitak iz clanka 36. ili clanka 54. ovoga Zakona.

(2) Osnovica poreza na dohodak nerezidenta je ukupni iznos dohotka od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti prema stavku 3. ovoga clanka, dohotka od imovine i imovinskih prava, dohotka od kapitala, dohotka od osiguranja i drugih dohodaka, kojega nerezident ostvari u tuzemstvu (nacelo tuzemnog dohotka), a umanjen za osobni odbitak iz clanka 36. stavka 1., 11. i 27. ovoga Zakona.

(3) Dohodak od samostalne djelatnosti iz clanka 18. ovoga Zakona, koji rezident ostvari u tuzemstvu i inozemstvu, a nerezident u tuzemstvu, umanjuje se:

1. za iznos placa novozaposlenih osoba i nagrada ucenicima za vrijeme prakticnog rada i naukovanja iz clanka 56. stavka 1. ovoga Zakona,

2. za iznos izdataka za školovanje i strucno usavršavanje iz clanka 56. stavka 6. ovoga Zakona,

3. za iznos izdataka za istraživanje i razvoj iz clanka 57. stavka 1. ovoga Zakona,

4. i za preneseni gubitak iz clanka 35. ovoga Zakona, nakon umanjenja iz tocke 1., 2. i 3. ovoga stavka, koji je rezident po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti iz clanka 18. ovoga Zakona ostvario u tuzemstvu i inozemstvu, a nerezident u tuzemstvu.

5. POREZNO RAZDOBLJE

Clanak 7.

(1) Porez na dohodak utvrđuje se i placa za kalendarsku godinu (porezno razdoblje).

(2) Porezno razdoblje može biti krace od kalendarske godine u sljedecim slucajevima:

1. ako rezident tijekom iste kalendarske godine postane nerezident ili obratno, u kojem slucaju porezno razdoblje obuhvaca razdoblje u kojemu je fizicka osoba bila rezident ili nerezident,

2. rođenja ili smrti poreznog obveznika.

(3) U slučajevima iz stavka 2. ovoga članka prava iz ovoga Zakona računaju se u korist poreznog obveznika, na pune mjesece.

6. POREZNE STOPE

Članak 8.

(1) Porez na dohodak plaća se po stopi od 15% od porezne osnovice do visine dvostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka, po stopi od 25% na razliku porezne osnovice između dvostrukog i peterostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka, po stopi od 35% na razliku porezne osnovice između peterostrukog i 14-erostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka te po stopi od 45% na poreznu osnovicu iznad 14-erostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Porez na dohodak prema stavku 1. ovoga članka uvećava se za prirez porezu na dohodak koji uvedu jedinice lokalne samouprave prema posebnim zakonima, a umanjuje se ako jedinice lokalne samouprave propišu niži udio u porezu na dohodak od onog koji im pripada po posebnom zakonu.

7. PRIMICI KOJI SE NE SMATRAJU DOHOTKOM

Članak 9.

(1) Dohotkom se ne smatraju:

1. primici od kamata na kunsku i deviznu štednju, na pologe (po videnju i orocene) na žiroracunu, tekucem i deviznom racunu koji su ostvareni od banaka, štedionica i štedno kreditnih zadruga,

2. primici od dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu,

3. primici od kamata po vrijednosnim papirima izdanim u skladu s posebnim zakonom,

4. primici od otudjenja financijske imovine ako to nije djelatnost poreznog obveznika,

5. izravne uplate premije osiguranja za dokup dijela doživotne mirovine prema Zakonu o mirovinskom osiguranju kojeg bi osiguranik ostvario da je navršio određenu starosnu dob i/ili određeni mirovinski staž, a koje uplacuju poslodavci za svoje radnike u vrijeme njihovog umirovljenja,

6. mirovine rezidenata ostvarene u inozemstvu,

7. obiteljske mirovine koje djeca ostvaruju nakon smrti roditelja prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihove obitelji.

(2) Dohotkom se ne smatraju ni primici za koje fizičke osobe ne pružaju tržišne protuusluge i to:

2.1. primici po posebnim propisima:

2.1.1. potpore zbog zbrinjavanja ratnih invalida i članova uže obitelji poginulih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata,

2.1.2. socijalne potpore,

2.1.3. doplatak za djecu i novčani primici za opremu novorođenog djeteta,

2.1.4. primici osoba s invaliditetom, osim plaća i mirovina,

2.1.5. državne nagrade ustanovljene propisima koje donosi Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske, nagrade jedinica područne (regionalne) samouprave i jedinica lokalne samouprave propisane statutom tih jedinica i novčane nagrade za osvojenu medalju na olimpijskim igrama te svjetskim i europskim prvenstvima osigurane za te namjene u državnom proračunu Republike Hrvatske i proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,

2.1.6. potpore zbog uništenja i oštećenja imovine zbog elementarnih nepogoda,

2.2. potpore zbog uništenja i oštećenja imovine zbog ratnih događaja,

2.3. nasljedstva i darovi,

2.4. primici od otuđenja osobne imovine,

2.5. odštete koje nisu u svezi s gospodarstvenom djelatnošću,

2.6. primici ostvareni na nagradnim natjecajima ili natjecanjima, raspisanim pod jednakim uvjetima uz mogućnost sudjelovanja svih osoba i igrama na sreću prema posebnom zakonu,

2.7. primici koje fizičke osobe ostvaruju po osnovi darovanja pravnih i fizičkih osoba, a za zdravstvene potrebe (operativne zahvate, liječenja, nabavu lijekova i ortopedskih pomagala), rješavanje kojih nije plaćeno osnovnim, dopunskim i privatnim zdravstvenim osiguranjem.

(3) Dohotkom se ne smatraju ni primici po osnovi osiguranja stvari, odgovornosti, života i imovine. Primici po osnovi životnog osiguranja i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja smatraju se dohotkom ako su premije toga osiguranja bile porezno priznati izdatak.

(4) Ako su primici iz stavka 2. i 3. ovoga članka u svezi s ostvarivanjem dohotka iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona, smatraju se oporezivim dohotkom.

(5) Dohotkom se u smislu ovoga Zakona ne smatraju primici koji se ostvaruju u okviru djelatnosti koja se oporezuje prema Zakonu o porezu na dobit.

8. PRIMICI NA KOJE SE NE PLACA POREZ NA DOHODAK

Članak 10.

Porez na dohodak ne plaća se na:

1. naknadu razlike plaće za vrijeme vojne službe u oružanim snagama Republike Hrvatske,

2. naknadu place pripadnicima civilne zaštite i drugim osobama za djelatnost u okviru civilne zaštite i zaštite od elementarnih nepogoda,
3. naknadu place za vrijeme privremene nezaposlenosti i spriječivosti za rad isplacenu na teret sredstava obveznih osiguranja,
4. nagrade ucenicima za vrijeme prakticnog rada i naukovanja do propisanog iznosa,
5. nagrade ucenicima i studentima osvojene na natjecanjima u okviru obrazovnog sustava i organiziranim školskim i sveučilišnim natjecanjima,
6. primitke učenika i studenata na redovnom školovanju za rad preko učenickih i studentskih udruga, po posebnim propisima, a do propisanog iznosa,
7. naknade štete zbog posljedica nesreće na radu prema odluci suda ili nagodbi u tijeku sudskog postupka, ako je naknada određena u jednokratnom iznosu,
8. naknade i nagrade koje osudene osobe primaju za rad u kazneno-popravnim ustanovama i domovima za preodgoj,
9. primitke radnika i drugih fizickih osoba iz clanka 14. stavka 1. ovoga Zakona po osnovi naknada, potpora i nagrada koje im isplacuje poslodavac i isplatitelj primitaka, do propisanih iznosa,
10. primitke po osnovi naknada, potpora i nagrada osoba koje obavljaju samostalne djelatnosti iz clanka 18. ovoga Zakona i drugih djelatnosti koje se oporezuju na nacin propisan za samostalnu djelatnost, do propisanih iznosa,
11. primitke po osnovi službenih putovanja fizickih osoba koje ne ostvaruju primitke po osnovi nesamostalnog rada iz clanka 14. ovoga Zakona ili primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak iz clanka 32. ovoga Zakona, u neprofitnim organizacijama uz naknadu, a do propisanog iznosa,
12. stipendije ucenicima i studentima za redovno školovanje na srednjim, višim i visokim školama i fakultetima, ukupno do propisanog iznosa,

13. stipendije studenata za redovno školovanje na višim i visokim školama i fakultetima i poslijediplomanata te poslijedoktoranata za koje su sredstva osigurana u državnom proračunu Republike Hrvatske,

14. športske stipendije koje se prema posebnim propisima isplacuju športašima za njihovo športsko usavršavanje, do propisanog iznosa,

15. sindikalne socijalne pomoći koje se isplacuju iz sredstava sindikalne članarine članovima sindikata,

16. nagrade za športska ostvarenja i naknade športašima prema posebnim propisima, do propisanih iznosa.

9. OSOBNA OSLOBOĐENJA

Članak 11.

Fizicke osobe koje u Republici Hrvatskoj obavljaju diplomatsko-konzularne dužnosti ne placaju porez na dohodak na tako ostvaren dohodak i to:

1. šefovi inozemnih diplomatskih misija akreditiranih u Republici Hrvatskoj i diplomatsko osoblje inozemnih diplomatskih misija u Republici Hrvatskoj, a i članovi njihove uže obitelji, ako ti članovi nisu hrvatski državljani ili nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj,

2. šefovi inozemnih konzulata u Republici Hrvatskoj i konzularni dužnosnici te članovi njihove uže obitelji, ako ti članovi nisu hrvatski državljani ili nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj,

3. dužnosnici UN i njihovih posebnih agencija, stručnjaci tehnicke pomoći UN i njihovih posebnih agencija,

4. fizicke osobe zaposlene kod inozemnih diplomatskih misija, konzulata i međunarodnih organizacija, fizicke osobe zaposlene kod šefova diplomatskog osoblja inozemnih diplomatskih misija i međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj, ako nisu hrvatski državljani ili nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj,

5. počasni konzularni dužnosnici inozemnih konzulata u Republici Hrvatskoj za primitke što ih ostvaruju od države koja ih je imenovala za obavljanje konzularnih poslova.

II. UTVRĐIVANJE DOHOTKA

1. OPCE ODREDBE O UTVRĐIVANJU DOHOTKA

Članak 12.

(1) Dohodak je razlika između primitaka priteklih u poreznom razdoblju i izdataka nastalih u istom poreznom razdoblju.

(2) Primici su sva dobra (novac, stvari, materijalna prava, usluge i drugo) koja su poreznom obvezniku pritekla u poreznom razdoblju.

(3) Izdacima se smatraju svi odljevi dobara s novčanom vrijednošću izvršeni radi ostvarivanja ili osiguranja primitaka iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Primici i izdaci utvrđuju se primjenom načela blagajne.

(5) Primici se pripisuju onoj osobi koja ih je ostvarila. U slučaju prestanka porezne obveze primici se pripisuju onoj osobi kojoj se na temelju njihovog priljeva povećava gospodarstvena snaga (pravnom sljedniku).

(6) Izdaci se pripisuju onoj fizičkoj osobi kojoj se pripisuju i primici od gospodarstvene djelatnosti prema stavku 5. ovoga članka, bez obzira tko ih je učinio.

(7) Primici i izdaci koji su nastali u ime i za račun drugoga (prolazne stavke) ne smatraju se ni primitkom ni izdatkom i ne utječu na visinu dohotka.

(8) Izdacima se ne smatraju ni oni izdaci koji se ne mogu jasno odvojiti od osobnih izdataka.

(9) Izdacima pri utvrđivanju dohodaka rezidenata smatraju se i tijekom poreznog razdoblja u tuzemstvu uplacene premije životnog osiguranja koje imaju obilježje štednje, dopunskog i privatnog zdravstvenog osiguranja te dobrovoljnog mirovinskog osiguranja tuzemnim

osiguravateljima do visine 1.000,00 kuna za svaki mjesec poreznog razdoblja, a najviše do visine određene člankom 36. stavkom 26. ovoga Zakona.

2. UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD NESAMOSTALNOG RADA

2.1. Dohodak od nesamostalnog rada

Članak 13.

Dohodak od nesamostalnog rada je razlika između primitaka priteklih u poreznom razdoblju u skladu s odredbama članka 14. ovoga Zakona i izdataka nastalih u istom razdoblju u skladu s odredbama članka 16. ovoga Zakona.

2.2. Primici po osnovi nesamostalnog rada

Članak 14.

(1) Primicima po osnovi nesamostalnog rada (placom) smatraju se:

1. svi primici koje poslodavac u novcu ili u naravi isplacuje ili daje radniku po osnovi radnog odnosa, prema propisima koji uređuju radni odnos, a to su:

1.1. placa koju poslodavac isplacuje radnicima u svezi sa sadašnjim, prijašnjim ili budućim radom,

1.2. primici po osnovi naknada, potpora, nagrada i drugog, koje poslodavac isplacuje ili daje radnicima iznad propisanih iznosa,

1.3. placa koju radniku umjesto poslodavca isplati druga osoba,

1.4. premije osiguranja koje poslodavci placaju za svoje radnike po osnovi životnog osiguranja, dopunskog i privatnog zdravstvenog osiguranja, dobrovoljnog mirovinskog osiguranja i osiguranja njihove imovine,

1.5 svi drugi primici koje poslodavac isplacuje ili daje radniku za obavljeni rad po osnovi ugovora o radu ili drugog akta kojim se uređuje radni odnos,

2. poduzetnicka placa koja ulazi u rashod pri utvrđivanju poreza na dobit,

3. primici fizickih osoba izaslanih na rad u Republiku Hrvatsku po nalogu inozemnog poslodavca u tuzemna društva za rad u tim društvima,

4. primici (placa) članova predstavnickih i izvršnih tijela državne vlasti i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji im se isplacuju za rad u tim tijelima i jedinicama,

5. naknade place osobama koje pružaju njegu i pomoć hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata I. skupine, prema posebnom propisu.

(2) Primicima po osnovi nesamostalnog rada smatraju se i:

1. mirovine ostvarene na temelju prijašnjih uplata doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje,

2. mirovine koje isplacuju osiguravatelji na temelju prijašnjih uplata poslodavca za dopunski dio mirovine, ako su te uplate bile oslobođene oporezivanja,

3. mirovine koje se isplacuju poduzetnicima koji su obavljali samostalnu djelatnost, poduzetnicima koji su plaćali porez na dobit i drugim osobama na temelju prijašnjih uplata doprinosa u propisano obvezno osiguranje, a koji su bili porezno dopustivi izdatak ili rashod.

(3) Primicima u naravi smatraju se korištenje zgrada, prometnih sredstava, povoljnije kamate pri odobravanju kredita i druge pogodnosti koje poslodavci i isplatiitelji primitaka iz stavka 1. i 2. ovoga članka daju radnicima i fizickim osobama iz stavka 1. i 2. ovoga članka. Primitkom po osnovi povoljnijih kamata smatra se razlika između ugovorene niže i stope kamate od 4% godišnje, osim kamata po kreditima koji se daju ili subvencioniraju iz proračuna, ali ne radnicima uprave.

(4) Radnicima, u smislu stavka 1. točke 1. ovoga članka, smatraju se i službenici, namještenici i drugi radnici u radnom odnosu, prema propisima koji uređuju radni odnos.

2.3. Primici koji se ne smatraju primicima od nesamostalnog rada

Članak 15.

(1) Primicima od nesamostalnog rada ne smatraju se primici koje poslodavac i isplatitelj primitaka iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona omogućuje radnicima i fizickim osobama iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona u interesu obavljanja djelatnosti poslodavca i isplatitelja primitaka, a osobito:

1. uređenje i opremanje radnih prostora i prostora za odmor i prehranu,

2. posebna radna odjeca obilježena nazivom ili znakom poslodavca ili isplatitelja primitaka iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona,

3. obvezni liječnički pregledi prema posebnim propisima,

4. sistematski kontrolni liječnički pregledi ako su omogućeni svim radnicima i drugim fizickim osobama iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona,

5. školovanje i stručno usavršavanje koje je u svezi s djelatnosti poslodavca i isplatitelja primitaka iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Primicima po osnovi nesamostalnog rada ne smatraju se iznosi koje isplacuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i to:

1. naknada hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata prema posebnom zakonu:

1.1. naknada za vrijeme nezaposlenosti,

1.2. naknada place utvrđena u visini razlike između place koju prima kao radnik i place koju bi primao kao pripadnik gardijske postrojbe istoga čina i ustrojbenog mjesta, odnosno place pripadnika djelatnog sastava oružanih snaga Republike Hrvatske,

1.3. naknada od dana stjecanja prava na profesionalnu rehabilitaciju, za vrijeme profesionalne rehabilitacije i od završene profesionalne rehabilitacije do zaposlenja,

2. zaštitni dodatak uz mirovinu ako se isplacuje iz državnog proračuna ili proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,

3. novčana naknada zbog tjelesnog oštećenja,

4. doplatak za pomoć i njegu druge osobe,

5. naknada place invalidu rada s pravom na profesionalnu rehabilitaciju, od dana nastanka invalidnosti do najduže 24 mjeseca od dana završetka profesionalne rehabilitacije.

(3) Ako poslodavac i isplatitelj primitaka iz članka 14. ovoga Zakona isplacuje radniku i drugim osobama iz članka 14. ovoga Zakona placu ili mirovinu po sudskoj presudi za prethodne godine, propisane zatezne kamate isplacene po toj osnovi ne smatraju se primitkom od nesamostalnog rada i ne podliježu oporezivanju.

2.4. Izdaci po osnovi nesamostalnog rada

Članak 16.

(1) Izdacima koji se oduzimaju od primitaka iz članka 14. ovoga Zakona prilikom utvrđivanja dohotka od nesamostalnog rada, smatraju se uplaceni doprinosi za obvezna osiguranja iz place odnosno iz primitka.

(2) Izdacima iz stavka 1. ovoga članka koji se mogu odbiti prilikom utvrđivanja dohotka od nesamostalnog rada i predujma poreza po toj osnovi smatraju se i uplacene premije osiguranja iz članka 12. stavka 9. ovoga Zakona, koje radnici i fizičke osobe iz članka 14. ovoga Zakona uplacuju na svoj teret, a poslodavac i isplatitelj primitaka i mirovine iz članka 14. ovoga Zakona ih obustavlja i uplacuje pri obracunu i isplati place, primitka ili mirovine.

3. UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI

3.1. Dohodak od samostalne djelatnosti

Članak 17.

Dohotkom od samostalne djelatnosti smatra se dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti, dohodak od slobodnih zanimanja i dohodak od poljoprivrede i šumarstva.

3.2. Samostalne djelatnosti

Članak 18.

(1) Obrtom i s obrtom izjednačenim djelatnostima (obrtnickim djelatnostima), u smislu ovoga Zakona, smatraju se:

1. djelatnosti u smislu članka 1. Zakona o obrtu i sve druge posebno nenavedene gospodarstvene djelatnosti,
2. davanje u zakup cjelokupnog obrta,
3. ustup uz naknadu ili konačna prodaja imovinskih prava u okviru obrtničke djelatnosti ili djelatnosti slobodnog zanimanja iz stavka 2. ovoga članka,
4. otuđenje (prodaja, zamjena i drugi prijenos) više od tri nekretnine ili više od tri imovinska prava iste vrste u razdoblju od pet godina, osim ako se nekretnine izvlaščuju temeljem posebnog zakona. Razdoblje od pet godina počinje teći od dana otuđenja prve nekretnine, pri čemu je mjerodavan nadnevak kupoprodajnog ili drugog ugovora. Ako se otuđuje zgrada s više stanova ili poslovnih prostora ili građevinsko zemljište ili više zemljišnih cestica, jednom nekretninom smatra se svaki stan, poslovni prostor, gradilište ili zemljišna cestica.

(2) Djelatnostima slobodnih zanimanja smatraju se profesionalne djelatnosti fizičkih osoba koje su po toj osnovi obvezno osigurane prema propisima koji uređuju obvezna osiguranja odnosno djelatnosti fizičkih osoba kojima su to osnovne djelatnosti i koje su po toj osnovi upisane u

registar poreznih obveznika poreza na dohodak. Djelatnostima slobodnih zanimanja osobito se smatraju:

1. samostalna djelatnost zdravstvenih djelatnika, veterinaru, odvjetnika, javnih bilježnika, revizora, inženjera, arhitekata, poreznih savjetnika, stecajnih upravitelja, tumaca, prevoditelja, turističkih djelatnika i druge slične djelatnosti,

2. samostalna djelatnost znanstvenika, književnika, izumitelja i druge slične djelatnosti,

3. samostalna predavačka djelatnost, odgojna djelatnost i druge slične djelatnosti,

4. samostalna djelatnost novinara, umjetnika i športaša,

(3) Djelatnost poljoprivrede i šumarstva obuhvata korištenje prirodnih bogatstava zemlje i prodaju, odnosno zamjenu od tih djelatnosti dobivenih proizvoda u nepreradenom stanju. Fizičke osobe su po osnovi djelatnosti poljoprivrede i šumarstva obveznici poreza na dohodak, ako su po toj osnovi obveznici poreza na dodanu vrijednost prema posebnom zakonu te ako ostvaruju poticaje na način i pod uvjetima propisanim posebnim zakonima.

3.3. Utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti

Članak 19.

(1) Dohodak od samostalnih djelatnosti je razlika između poslovnih primitaka i poslovnih izdataka nastalih u poreznom razdoblju.

(2) Dohodak od otudjenja nekretnina i imovinskih prava iz članka 18. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona ne oporezuje se ako je otudjenje izvršeno između braćnih drugova, predaka i potomaka u izravnoj liniji i drugih članova uže obitelji iz članka 36. stavka 7. ovoga Zakona te između razvedenih braćnih drugova ako je otudjenje u izravnoj vezi s razvodom braka.

(3) Ako su nekretnine iz članka 18. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona i stavka 2. ovoga članka stecene darovanjem i otudene u roku od pet godina

od dana njihove nabave od strane darovatelja, darovatelju se utvrđuje dohodak od samostalne djelatnosti na način iz članka 19. do 24. ovoga Zakona.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka i članka 23. stavka 1. ovoga Zakona, porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost novinara, umjetnika i športaša iz članka 18. stavka 2. točke 4. ovoga Zakona, dohodak i predujam poreza na dohodak po osnovi tih djelatnosti mogu utvrđivati i placati na način propisan za drugi dohodak prema članku 32. i članku 48. ovoga Zakona

3.4. Primici po osnovi samostalnih djelatnosti

Članak 20.

(1) Poslovni primici su sva dobra (novac, stvari, materijalna prava, usluge i drugo) koja su poreznom obvezniku u okviru njegove samostalne djelatnosti pritekla u poreznom razdoblju.

(2) Primici iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se prema njihovoj tržišnoj vrijednosti.

(3) U poslovne primitke ulaze i primici ostvareni od prodaje i izuzimanja stvari i prava koja služe za obavljanje samostalne djelatnosti i koja se vode ili su se trebala voditi u popisu dugotrajne imovine, kao i primici ostvareni od otudjenja ili likvidacije djelatnosti. Ako stjecatelj cijele djelatnosti nastavlja poduzetnicku djelatnost, primici od otudjenja se ne oporezuju ukoliko je osigurano kasnije oporezivanje skrivenih pricuva.

(4) Poslovnim primicima smatraju se i izuzimanja osim izuzimanja financijske imovine.

(5) Poslovnim primicima smatraju se manjkovi dobara u smislu propisa o porezu na dodanu vrijednost iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske obrtničke komore te pripadajući porezi zaracunati prilikom nabave dobara za koja je utvrđen manjak.

3.5. Izdaci po osnovi samostalnih djelatnosti

Clanak 21.

(1) Poslovni izdaci su svi odljevi dobara poreznog obveznika tijekom poreznog razdoblja u cilju stjecanja, osiguranja i ocuvanja poslovnih primitaka. U poslovne izdatke poreznih obveznika koji obavljaju samostalne djelatnosti iz clanka 18. ovoga Zakona ulaze oni izdaci koji su izravno vezani za obavljanje djelatnosti.

(2) U poslovne izdatke ulaze i knjigovodstvene vrijednosti pojedinačno ili ukupno prodanih ili izuzetih dobara dugotrajne imovine koja su se vodila ili trebala voditi u popisu dugotrajne imovine. Poslovnim izdacima smatraju se i troškovi otudjenja i likvidacije.

(3) Poslovnim izdacima smatraju se i ulaganja osim ulaganja financijske imovine i ulaganja u dugotrajnu imovinu.

(4) Primljeni krediti i zajmovi nisu poslovni primitak, a otplate kredita i zajmova nisu poslovni izdatak.

(5) Placene kamate po kreditima i zajmovima za obavljanje djelatnosti smatraju se poslovnim izdacima, a naplacene kamate po sredstvima i plasmanima sredstava koja služe za obavljanje djelatnosti smatraju se poslovnim primicima, ako nisu oporezive po odbitku u skladu sa clankom 30. i clankom 51. stavkom 3. ovoga Zakona.

(6) Izdacima koji se priznaju pri utvrdivanju dohotka od samostalne djelatnosti iz clanka 18. ovoga Zakona, smatraju se i uplaceni doprinosi za obvezna osiguranja prema posebnim propisima.

(7) Izdaci za materijal, robu, proizvode, energiju i usluge, koji služe za stjecanje dohotka, priznaju se u visini cijene nabave ili troška proizvodnje.

(8) Izdacima se smatraju izdaci za place i obvezni doprinosi na placu radnika i drugih fizickih osoba iz clanka 14. stavka 1. ovoga Zakona (place s porezima i doprinosima) u visini stvarnih isplata.

(9) Izdacima poslovanja smatraju se i otpisi prema clanku 24. stavku 4. ovoga Zakona na nacin i prema stopama propisanim Zakonom o porezu na dobit.

(10) Izdacima otpisa ne smatraju se otpisi povecane vrijednosti dugotrajne imovine zbog revalorizacije.

(11) Oprema otpisana prema Zakonu o porezu na dobit obvezno se unosi u popis dugotrajne imovine.

3.5.1. Izdaci koji se porezno ne priznaju

Clanak 22.

(1) Pri utvrdivanju dohotka od samostalne djelatnosti ne odbijaju se sljedeci izdaci:

1. 70% izdataka reprezentacije (ugošćenja, darova sa ili bez utisnutog znaka tvrtke ili proizvoda, izdataka za odmor, šport, rekreaciju i razonodu, izdataka za korištenje osobnih motornih vozila, plovila, zrakoplova, kuca za odmor i drugih slicnih izdataka),

2. porez na dodanu vrijednost na vlastitu potrošnju, a i besplatne isporuke i drugi izdaci,

3. primici poduzetnika koji obavljaju samostalnu djelatnost po osnovi naknada, potpora i nagrada, ako prelaze propisane iznose,

4. dnevnica i troškova službenog putovanja poduzetnika koji obavljaju samostalnu djelatnost, iznad propisanih iznosa,

5. 30% izdataka u svezi s vlastitim ili unajmljenim osobnim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz poduzetnika, poslovnih i drugih zaposlenih osoba, ako se po osnovi korištenja tih sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje placa ili ne oporezuje drugi dohodak.

(2) Iznimno od stavka 1. tocke 5. ovoga clanka poslovnim izdacima smatraju se ukupno nastali izdaci za osiguranje osobnih motornih vozila i drugih prijevoznih sredstava.

(3) Kao poslovni izdaci ne mogu se odbiti ni drugi izdaci koji nisu u izravnoj svezi s obavljanjem samostalne djelatnosti

3.6. Poslovne knjige i evidencije

Clanak 23.

(1) Porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost iz clanka 18. ovoga Zakona dužni su upisati se u registar poreznih obveznika poreza na dohodak i utvrđivati dohodak na temelju podataka iz poslovnih knjiga i evidencija.

(2) Poslovne knjige i evidencije iz stavka 1. ovoga clanka su knjiga primitaka i izdataka, popis dugotrajne imovine, knjiga prometa i evidencija o tražbinama i obvezama.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga clanka, porezni obveznici nisu obvezni voditi knjigu prometa, ako podatke o dnevnom gotovinskom prometu osiguravaju u knjizi primitaka i izdataka ili u evidencijama propisanim drugim zakonima te ako se te evidencije vode na mjestu gdje se gotovinski primici ostvaruju.

(4) Za svaku prodaju, odnosno obavljenju uslugu, mora se izdati racun.

3.6.1. Popis dugotrajne imovine

Clanak 24

(1) U popis dugotrajne imovine unose se stvari i prava, ako su njihove nabavne cijene odnosno troškovi proizvodnje (nabavna vrijednost) veci od 2.000,00 kuna i ako je njihov vijek trajanja dulji od godinu dana. Prava ulaze u popis dugotrajne imovine samo ako je kod njihove nabave placena naknada.

(2) Popis dugotrajne imovine služi za utvrđivanje izdataka otpisa (amortizacije) dugotrajne imovine.

(3) U popis dugotrajne imovine unose se pojedinačna nabavna vrijednost dobara dugotrajne imovine, vijek trajanja (korištenja), knjigovodstvena vrijednost i otpisi.

(4) Nabavna vrijednost dobara dugotrajne imovine, koja su unesena u popis dugotrajne imovine, otpisuje se u skladu s Zakonom o porezu na dobit. Ako se dobro dugotrajne imovine zbog uništenja više ne može koristiti ili ako se proda, izuzme ili na drugi način otudi, tada se njegova knjigovodstvena vrijednost otpisuje u cijelosti.

3.7. Način ostvarivanja dohotka od samostalne djelatnosti

Članak 25.

Dohodak od samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona porezni obveznik može ostvarivati sam, kao supoduzetnik ili u nekom drugom obliku sudjelovanja u dohotku od samostalne djelatnosti.

3.8. Promjena načina oporezivanja

Članak 26.

(1) Porezni obveznik iz članka 18. ovoga Zakona može na vlastiti zahtjev plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak ili je obavezan plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak ako ispunjava zakonske uvjete za oporezivanje dobiti, na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o porezu na dobit. U slučaju supoduzetništva ili drugog oblika zajedničkog dohotka pisani zahtjev podnose i potpisuju svi supoduzetnici.

(2) Pisani zahtjev iz stavka 1. kojim se na vlastiti zahtjev traži promjena načina oporezivanja dostavlja se nadležnoj ispostavi Porezne uprave do kraja tekuće godine za iduću kalendarsku godinu.

(3) Rješenje kojim se usvaja zahtjev iz stavka 2. ovoga članka obavezuje poreznog obveznika sljedećih pet (5) godina. U opravdanim slučajevima Porezna uprava može odobriti i kraći rok prelaska s plaćanja poreza na dohodak na porez na dobit i obratno.

4. UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD IMOVINE I IMOVINSKIH PRAVA

4.1. Dohodak od imovine i imovinskih prava

Članak 27.

(1) Dohotkom od imovine i imovinskih prava smatra se razlika između primitaka po osnovi najamnine, zakupnine, iznajmljivanja stanova soba i postelja putnicima i turistima, primitaka od vremenski ograničenog ustupa autorskih prava, prava industrijskog vlasništva i drugih imovinskih prava, primitaka od otudjenja nekretnina i imovinskih prava i izdataka koji su poreznom obvezniku u poreznom razdoblju nastali u svezi s tim primicima.

(2) Kod dohotka od imovine na temelju najma ili zakupa pokretnina i nekretnina priznaju se izdaci u visini 30% od ostvarene najamnine ili zakupnine.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, poreznom obvezniku koji ostvaruje dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima, a nije obveznik poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost i dohodak ne utvrđuje prema članku 19. do 24. ovoga Zakona odnosno na temelju poslovnih knjiga, porez na dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima, utvrđuje se u paušalnom iznosu prema članku 44. ovoga Zakona.

(4) Kod ostvarivanja dohotka od imovinskih prava izdaci se utvrđuju u visini stvarno nastalih izdataka, za koje porezni obveznik posjeduje uredne i vjerodostojne isprave. Izdaci se tijekom poreznog razdoblja ne priznaju, već se uzimaju u obzir tek pri utvrđivanju godišnjeg poreza na dohodak od imovinskih prava.

(5) Dohotkom iz stavka 1. ovoga članka smatra se i dohodak koji porezni obveznik ostvari od otudjenja nekretnina i imovinskih prava. Otudjenjem se smatra prodaja, zamjena i drugi prijenos. Dohodak čini razlika između primitka utvrđenog prema tržišnoj vrijednosti nekretnine ili imovinskog prava koje se otuđuje i nabavne vrijednosti uvećane za rast proizvodackih cijena industrijskih proizvoda. Troškovi otudjenja mogu se odbiti kao izdaci.

(6) Dohodak od otuđenja nekretnine iz stavka 5. ovoga clanka ne oporezuje se ako je nekretnina služila za stanovanje poreznom obvezniku ili uzdržavanim članovima njegove uže obitelji iz clanka 36. stavak 7. ovoga Zakona, a i u slučaju ako je nekretnina ili imovinsko pravo otuđeno nakon tri godine od dana nabave.

(7) Dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava iz stavka 5. ovoga clanka ne oporezuje se ako je otuđenje izvršeno između bratnih drugova i srodnika u prvoj liniji i drugih članova uže obitelji iz clanka 36. stavak 7. ovoga Zakona te između razvedenih bratnih drugova ako je otuđenje u neposrednoj svezi s razvodom braka te nasljeđivanjem nekretnina i imovinskih prava.

(8) Ako je nekretnina iz stavka 5., 6. i 7. ovoga clanka stecena darovanjem i otuđena u roku od tri godine od dana njezine nabave od strane darovatelja, otuđitelju se utvrđuje dohodak od imovine i imovinskih prava na način iz stavka 5. ovoga clanka. U slučaju stjecanja nekretnine darovanjem, danom nabave nekretnine smatra se dan nabave darovatelja, a nabavnu vrijednost čini tržišna vrijednost u trenutku nabave.

(9) Gubici od otuđenja nekretnina i imovinskih prava mogu se odbiti samo od dohotka od otuđenja nekretnina i imovinskih prava koji je ostvaren u istoj kalendarskoj godini.

(10) Dohodak od imovine i imovinskih prava oporezuje se samo ako se ne radi o dohotku koji se oporezuje kao dohodak od samostalne djelatnosti.

4.2. Procjena dohotka od imovine

Članak 28.

Ako pri utvrđivanju dohotka iz clanka 27. stavka 1. ovoga Zakona, zakupnina, najamnina, primitak od imovinskih prava te primitak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava nije prijavljen ili nije prijavljen u tržišnom iznosu, dohodak će utvrditi Porezna uprava prema tržišnim cijenama u mjestu u kojemu se nekretnina nalazi, mjestu u kojemu se imovinsko pravo daje na korištenje odnosno u mjestu u kojemu se imovinsko pravo otuđuje ili prema naputku o osnovama i mjerilima za utvrđivanje tržišnih cijena koje donosi ministar financija

4.3. Promjena nacina utvrđivanja dohotka od imovine

Clanak 29.

(1) Porezni obveznik koji dohodak od imovine ostvaruje izdavanjem u najam ili zakup nekretnina i pokretnina, a obveznik je poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost, utvrđuje dohodak od imovine u skladu sa clancima od 19. do 24. ovoga Zakona odnosno na nacin propisan za samostalne djelatnosti.

(2) Porezni obveznik koji dohodak od imovine ostvaruje izdavanjem u najam ili zakup nekretnina i pokretnina, a nije obveznik poreza na dodanu vrijednost, može na vlastiti zahtjev utvrđivati dohodak od imovine u skladu sa clancima od 19. do 24. ovoga Zakona odnosno na nacin propisan za samostalne djelatnosti.

(3) U slucajevima iz stavka 1. i 2. ovoga clanka porezni obveznik može placati porez na dobit umjesto poreza na dohodak u skladu s odredbama clanka 26. ovoga Zakona.

5. UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD KAPITALA

Clanak 30.

(1) Dohotkom od kapitala smatraju se primici po osnovi kamata, izuzimanja imovine i korištenja usluga na teret dobiti tekuceg razdoblja i udjeli u dobiti ostvareni dodjelom ili opcijskom kupnjom vlastitih dionica, a koji su ostvareni u poreznom razdoblju.

(2) Izuzimanjima imovine i korištenjem usluga iz stavka 1. ovoga clanka smatraju se izuzimanja imovine i korištenje usluga od strane clanova trgovackih društava za njihove privatne potrebe (skriveno isplate dobiti) izvršeni tijekom poreznog razdoblja na teret dobiti tekuceg razdoblja, te izuzimanja fizickih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost iz clanka 18. ovoga Zakona od koje se placa porez na dobit.

(3) Kamatama iz stavka 1. ovoga clanka smatraju se primici što ih fizicke osobe ostvaruju od potraživanja po osnovi danih zajmova i kredita uklyucivo i one primitke ostvarene preko banaka po komisionim kreditima.

Kamatama iz stavka 1. ovoga clanka ne smatraju se naplacene kamate iz clanka 9. stavka 1. ovoga Zakona kao ni naplacene kamate po sudskim rješenjima i rješenjima tijela lokalne i podrucne (regionalne) samouprave.

(4) Dohotkom iz stavka 1. ovoga clanka smatraju se i primici po osnovi udjela u dobiti clanova uprave i radnika trgovackih društava koje ostvaruju putem dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica.

(5) Dohodak od opcijske kupnje dionica iz stavka 4. ovoga clanka utvrđuje se kao razlika između tržišne vrijednosti dionice i opcijskim ugovorom utvrđene cijene dionica, ako je tržišna vrijednost viša u trenutku realizacije prava iz opcije.

(6) Realizacijom prava iz opcije u smislu stavka 5. ovoga clanka smatra se trenutak kupnje dionica društva od strane vlasnika opcije (radnika i clanova uprave društva) ili trenutak prijenosa prava na kupnju dionica društva na trecu osobu.

(7) Dohodak od prava iz opcije utvrđuje se poreznom obvezniku koji je vlasnik opcije u trenutku realizacije prava iz opcije prema stavku 6. ovoga clanka.

(8) Primici po osnovi udjela u dobiti koje clanovi uprave i radnici trgovackih društava ostvaruju dodjelom vlastitih dionica tih društava utvrđuju se u visini tržišne vrijednosti ili razlike između tržišne vrijednosti dodijeljenih dionica i placene naknade, ako se dionice stjecu uz djelomicnu naknadu.

(9) Dohodak od kapitala prema stavku 5., 6., 7. i 8. ovoga clanka utvrđuje se samo ako vlastite dionice društva u trenutku dodjele tih dionica ili realizacije prava iz opcije kotiraju na burzi ili urednim javnim tržištima u skladu s posebnim zakonom. Ako ovaj uvjet nije ispunjen po toj osnovi utvrđuje se dohodak od nesamostalnog rada iz clanka 13. ovoga Zakona, ako je porezni obveznik fizicka osoba iz clanka 14. ovoga Zakona ili drugi dohodak iz clanka 32. ovoga Zakona.

(10) Pri utvrđivanju dohotka od kapitala ne priznaju se izdaci.

6. UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD OSIGURANJA

Clanak 31.

(1) Dohotkom od osiguranja smatraju se primici u visini uplacenih i porezno priznatih premija životnog osiguranja sa obilježjem štednje i dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja, a u slučaju otkupa polica životnog i dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja ili prestanka osiguranja dohotkom se smatra iznos primitka, ako je manji od uplacenih premija osiguranja.

(2) Pri utvrđivanju dohotka prema stavku 1. ovoga clanka ne priznaju se izdaci.

(3) Uplacene premije osiguranja od kojih se utvrđuje dohodak od osiguranja iskazuju se s valutnom klauzulom i u trenutku isplate osigurane svote preračunavaju u kunsku protuvrijednost primjenom srednjeg tecaja Hrvatske narodne banke na dan isplate.

(4) Poslodavci, isplatitelji i porezni obveznici dužni su o uplacenim porezno priznatim premijama osiguranja i isplacenom dohotku od osiguranja voditi i dostavljati propisane evidencije i izvješća.

7. UTVRĐIVANJE DRUGOG DOHOTKA

7.1 Drugi dohodak

Clanak 32.

(1) Drugi dohodak je razlika između svakog pojedinacnog primitka prema stavku 2. odnosno 3. ovoga clanka umanjen za propisane izdatke iz stavka 4. i 5. ovoga clanka.

(2) Drugi dohodak ostvaruje se po osnovi primitaka koji se ne smatraju primicima određenim po osnovi:

1. nesamostalnog rada iz clanka 14. ovoga Zakona,
2. samostalne djelatnosti iz clanka 18. ovoga Zakona,
3. imovine i imovinskih prava iz clanka 27. ovoga Zakona,
4. kapitala iz clanka 30. ovoga Zakona,

5. osiguranja iz clanka 31. ovoga Zakona.

(3) Primicima prema stavku 1. i 2. ovoga clanka osobito se smatraju:

1. primici po osnovi djelatnosti clanova skupština i nadzornih odbora trgovackih društava, upravnih odbora, upravnih vijeca i drugih njima odgovarajucih tijela drugih pravnih osoba, clanova povjerenstava i odbora koje imaju ta tijela i sudaca porotnika koji nemaju svojstvo djelatnika u sudu,

2. autorske naknade isplacene prema posebnom zakonu kojim se ureduju autorska i srodna prava,

3. primici po osnovi djelatnosti športaša,

4. primici po osnovi djelatnosti sudskih vještaka, trgovackih putnika, agenta, akvizitera, športskih sudaca i delegata, tumaca, prevoditelja, turistickih djelatnika, konzultanata te druge slicne djelatnosti,

5. primici u naravi - korištenje zgrada, prometnih sredstava, povoljnije kamate pri odobravanju kredita i druge pogodnosti prema clanku 14. stavku 3. ovoga Zakona, a koje davatelji tih primitaka daju fizickim osobama koje nisu njihovi radnici i osobe iz clanka 14. ovoga Zakona,

6. nagrade ucenicima za vrijeme prakticnog rada i naukovanja iz clanka 10. tocke 4. ovoga Zakona, iznad propisanog iznosa,

7. primici ucenika i studenata na redovnom školovanju za rad preko ucenickih i studentskih udruga prema posebnim propisima iz clanka 10. tocke 6. ovoga Zakona, iznad propisanog iznosa,

8. stipendije ucenicima i studentima za redovno školovanje na srednjim, višim i visokim školama i fakultetima iz clanka 10. tocke 12. ovoga Zakona, iznad propisanog iznosa,

9. športske stipendije koje se prema posebnim propisima isplacuju športašima za njihovo športsko usavršavanje iz clanka 10. tocke 14. ovoga Zakona, iznad propisanog iznosa,

10. nagrade za športska ostvarenja i naknade športašima prema posebnim propisima iz članka 10. točke 16. ovoga Zakona, iznad propisanih iznosa,

11. naknade, nagrade, potpore i druge isplate koje isplatitelji primitaka isplacuju ili daju fizičkim osobama,

12. ostali posebno navedeni primici koje fizičkim osobama isplacuju ili daju pravne i fizičke osobe (obveznici poreza na dobit i obveznici poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti) i drugi isplatitelji i davatelji.

(4) Izdacima koji se priznaju pri utvrđivanju drugih dohodaka iz stavka 1. ovoga članka smatraju se uplaceni doprinosi za obvezna osiguranja iz primitaka, prema posebnim propisima.

(5) Iznimno, pri utvrđivanju drugog dohotka iz stavka 1. ovoga članka izdaci se, prije izdataka iz stavka 4. ovoga članka, priznaju u visini 30 % ostvarenih primitaka fizičkim osobama po osnovi:

1. autorskih naknada isplacenih prema posebnom zakonu kojim se uređuju autorska i srodna prava,

2. naknada za isporučeno umjetničko djelo osobama koje obavljaju umjetničku i kulturnu djelatnost po osnovi potvrde ovlaštene strukovne umjetničke udruge ili ovlaštene agencije da se radi o umjetničkom djelu,

3. profesionalnih djelatnosti novinara, umjetnika i športaša koji su osigurani po toj osnovi i doprinose za obvezna osiguranja placaju prema rješenju,

4. primitaka nerezidenata za obavljanje umjetničke, artisticke, zabavne, športske, književne i likovne djelatnosti te djelatnosti u svezi s tiskom, radiom i televizijom te zabavnim priredbama.

(6) Porezni obveznik koji ostvaruje druge dohotke iz stavka 1. ovoga članka po osnovi djelatnosti može na vlastiti zahtjev, upisom u registar poreznih obveznika, utvrđivati dohodak u skladu s člancima 19. do 24. ovoga Zakona odnosno na način propisan za samostalne djelatnosti. Zahtjev za promjenom načina oporezivanja porezni obveznik obavezan je podnijeti

na početku ostvarivanja dohotka, na početku obavljanja djelatnosti ili do kraja tekuće godine za iduću godinu.

(7) Porezni obveznik koji prema stavku 6. ovoga članka utvrđuje dohodak u skladu s člancima 19. do 24. ovoga Zakona, ne može koristiti izdatke iz stavka 5. ovoga članka.

7.2. Drugi dohodak po osnovi povrata doprinosa

Članak 33.

(1) Drugim dohotkom smatra se i primitak po osnovi povrata doprinosa iz stavka 2. ovoga članka.

(2) Primitkom po osnovi povrata doprinosa smatra se iznos vraćenog doprinosa iz osnovice za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, a koji je, za određeno razdoblje obracuna doprinosa, obracunan i uplaćen iz iznosa koji prelazi iznos najviše godišnje osnovice prema Zakonu o doprinosima za obvezna osiguranja.

(3) Pri utvrđivanju drugog dohotka po osnovi povrata doprinosa ne priznaju se izdaci.

8. ZAJEDNICKI DOHODAK

Članak 34.

(1) Ako više fizičkih osoba ostvaruje dohodak zajedničkim obavljanjem samostalne djelatnosti (supoduzetništvo), svaka fizička osoba (supoduzetnik) plaća porez na dio dohotka koji joj pripada od zajedničke samostalne djelatnosti.

(2) Dohodak ostvaren obavljanjem zajedničke samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona, utvrđuje se kao jedinstveni dohodak u skladu s odredbama članaka od 19. do 24. ovoga Zakona. Zajednički ostvaren dohodak dijeli se na pojedine supoduzetnike prema ugovoru. Ako ugovor nije sklopljen dohodak se dijeli na jednake dijelove.

(3) Dijelu dohotka ili gubitka svakog supoduzetnika utvrdenog prema stavku 2. ovoga clanka, dodaju se primici koje pojedini supoduzetnik ostvari za svoj rad ili druge naknade, a koji su kao poslovni izdaci smanjili dohodak od zajednicke djelatnosti. Od dijela dohotka ili gubitka svakog supoduzetnika utvrdenog prema stavku 2. ovoga clanka odbijaju se izdaci koji su nastali pojedinom supoduzetniku, a kao poslovni izdaci nisu smanjili dohodak od zajednicke djelatnosti.

(4) Odredbe stavka 1. i 2. ovoga clanka odnose se i na slucajeve kada više fizickih osoba zajednicki ostvaruje dohodak od imovine i imovinskog prava (suvlasnici, supoduzetnici i drugi).

(5) Zajednicki dohodak od imovine i imovinskih prava utvrduje se prema odredbama clanka 27. i 28. ovoga Zakona.

(6) Supoduzetnici koji ostvaruju zajednicki dohodak iz stavka 1. i 4. ovoga clanka obvezni su imenovati nositelja zajednicke djelatnosti, koji je prvenstveno odgovoran za vodenje poslovnih knjiga, placanje poreznih i drugih obveza, podnošenje prijava i izvješća i izvršavanje drugih propisanih obveza koje proizlaze iz zajednicke djelatnosti i zajednicke imovine i imovinskih prava. Nerezident ne može biti imenovan nositeljem zajednicke djelatnosti. Ako supoduzetnici ne imenuju nositelja zajednicke djelatnosti, imenovat ce ga Porezna uprava.

(7) Nositelj zajednicke djelatnosti iz stavka 6. ovoga clanka obvezan je po isteku poreznog razdoblja (kalendarske godine) ispostavi Porezne uprave nadležnoj prema svome prebivalištu ili uobicajenom boravištu podnijeti prijavu o utvrdenom dohotku od zajednicke djelatnosti.

(8) Prijava o utvrdenom dohotku od zajednicke djelatnosti podnosi se do kraja mjeseca siječnja tekuće za proteklu godinu.

III. POREZNI GUBITAK

Clanak 35.

(1) Porezni gubitak može se utvrditi po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti iz clanka 18. ovoga Zakona i ostalih djelatnosti od kojih se dohodak utvrđuje na način propisan za samostalne djelatnosti odnosno na temelju poslovnih knjiga prema clanku 19. do 24. ovoga Zakona.

(2) Porezni gubitak iz stavka 1. ovoga clanka može se nadoknaditi (odbiti) u poreznom razdoblju samo od dohotka po osnovi kojega je i utvrđen.

(3) Porezni gubitak koji se ne može nadoknaditi (odbiti) u poreznom razdoblju u kojemu je nastao, prenosi se i nadoknazuje umanjnjem dohotka po osnovi kojega je utvrđen, u sljedećim poreznim razdobljima.

(4) Porezni obveznik gubi pravo na odbitak poreznog gubitka iz stavka 1. ovoga clanka istekom pete godine od godine za koju je utvrđen.

(5) Odbitak gubitka je dopušten u tekucem poreznom razdoblju ako se nije mogao odbiti (nadoknaditi) u prethodnim poreznim razdobljima. Preneseni gubici se nadoknajuju prema redosljedu njihova nastanka.

(6) Porezni gubitak ne može se utvrditi po osnovi izdatka za uplacene premije životnog osiguranja s obilježjem štednje, dopunskog i privatnog zdravstvenog osiguranja i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja prema clanku 12. stavku 9. ovoga Zakona.

IV. OSOBNI ODBITAK ILI NEOPOREZIVI DIO DOHOTKA

Clanak 36.

(1) Rezidentima se ukupan iznos ostvarenog dohotka prema clanku 5. ovoga Zakona, umanjuje za osnovni osobni odbitak u visini 1.600,00 kuna i to za svaki mjesec poreznog razdoblja za koji se utvrđuje porez. Rezidentima se kod ostvarene mirovine na temelju prijašnjih uplata obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje i na temelju prijašnjih uplata premija osiguranja za dokup dijela mirovine na teret poslodavca, priznaje

osobni odbitak u visini ukupne mirovine ostvarene u poreznom razdoblju, najmanje 1.600,00 kuna, a najviše do 3.000,00 kuna mjesečno.

(2) Rezidenti mogu uvećati osobni odbitak iz stavka 1. ovoga clanka u visini:

1. 0,5 osnovnoga osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji te bivšega bračnog druga za kojeg placaju alimentaciju,

2. za uzdržavanu djecu: 0,5 osnovnoga osobnog odbitka za prvo dijete, 0,7 za drugo, 1,0 za treće, 1,4 za četvrto, 1,9 za peto, a za svako daljnje dijete faktor osnovnoga osobnog odbitka progresivno se uvećava i to za 0,6, 0,7, 0,8, 0,9, 1,0 ... više u odnosu prema faktoru osnovnog osobnog odbitka za prethodno dijete,

3. 0,3 osnovnoga osobnog odbitka za poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom.

4. 1,0 osnovnoga osobnog odbitka za poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete, ako su osobe kojima je rješenjem, na temelju posebnih propisa, utvrđena invalidnost po jednoj osnovi 100 % i/ili koji radi invalidnosti imaju, temeljem posebnih propisa, pravo na tuđu pomoć i njegu. U tom slučaju porezni obveznik za sebe osobno i za istu osobu koju uzdržava ne može koristiti osobni odbitak iz točke 3. ovoga stavka.

(3) Tijekom poreznog razdoblja, pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada prema clanku 45. ovoga Zakona, rezidentu se priznaju osobni odbici iz stavka 1. i 2. ovoga clanka odnosno nerezidentu osnovni osobni odbitak iz stavka 1. ovoga clanka, a na temelju porezne kartice iz clanka 46. ovoga Zakona.

(4) Uzdržavanim članovima uže obitelji i uzdržavanom djecom smatraju se fizičke osobe čiji oporezivi primici, primici na koje se ne plaća porez i drugi primici koji se u smislu ovoga Zakona ne smatraju dohotkom, ne prelaze iznos šesterostrukog osnovnoga osobnog odbitka iz stavka 1. ovoga clanka, na godišnjoj razini.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga clanka, uzdržavanim članovima uže obitelji i uzdržavanom djecom smatraju se fizičke osobe koje, na temelju

posebnih propisa, ostvaruju primitke po osnovi socijalnih potpora, doplatka za djecu, primitke za opremu novorodenog djeteta i obiteljske mirovine nakon smrti roditelja, neovisno o iznosu tih primitaka.

(6) Ako više osoba uzdržava člana ili članove uže obitelji i djecu, osobni odbitak za te osobe ravnomjerno se raspoređuje na sve koji te članove i djecu uzdržavaju, osim ako se ne sporazume drukcije.

(7) Djecom u smislu stavka 2. ovoga članka smatraju se djeca koju roditelji, skrbnici, usvojitelji, poocimi i pomajke uzdržavaju. Djecom se smatraju i djeca nakon završetka redovnog školovanja do prvog zapošljavanja ako su prijavljena Hrvatskom zavodu za zapošljavanje. Drugim uzdržanim članovima uže obitelji u smislu stavka 2. ovoga članka smatraju se braćni drug poreznog obveznika, roditelji poreznog obveznika i roditelji njegovoga braćnog druga, preci i potomci u izravnoj liniji, macehe odnosno ocusi koje punoljetno pastorce uzdržava, bivši braćni drugovi za koje porezni obveznik plaća alimentaciju i punoljetne osobe kojima je porezni obveznik imenovan skrbnikom prema posebnom zakonu.

(8) Osobama s invaliditetom u smislu ovoga Zakona smatraju se fizičke osobe - porezni obveznik i/ili uzdržavani članovi njegove uže obitelji i uzdržavana djeca iz stavka 7. ovoga članka kojima je rješenjem donesenim prema propisima o mirovinskom osiguranju, zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, socijalnoj skrbi, odgoju i obrazovanju te prema drugim posebnim propisima utvrđena invalidnost ili tjelesno oštećenje.

(9) U slučaju promjena tijekom mjeseca u kojem se koriste osobni odbici prema stavku 3. ovoga članka, osobni odbitak zaokružuje se u korist poreznog obveznika na pune mjesece.

(10) Rezidentima se osobni odbitak uvećava i za iznose plaćene za zdravstveno osiguranje ako porezni obveznik nije drukcije osiguran, do visine propisanoga obveznog doprinosa za zdravstveno osiguranje.

(11) Nerezidenti mogu u poreznom razdoblju odbiti osobni odbitak u visini osnovnoga osobnog odbitka iz stavka 1. ovoga članka i plaćene doprinose za zdravstveno osiguranje u tuzemstvu do visine zakonom propisanih obveznih doprinosa.

(12) Rezydentima se osobni odbitak iz stavka 1. i 2. ovoga clanka može za porezno razdoblje uvecati za iznos stvarnih troškova zdravstvenih usluga u Republici Hrvatskoj za vlastite potrebe, a pod uvjetom da ti izdaci nisu placeni iz osnovnog, dopunskog ili privatnog zdravstvenog osiguranja i ako nisu financirani iz dobivenih darovanja za te namjene.

(13) Zdravstvenim uslugama iz stavka 12. ovoga clanka smatraju se usluge u okviru primarne, specijalisticko – konzilijarne i bolnicke zdravstvene zaštite prema posebnom zakonu, koje se provode u svrhu liječenja i to: lijecnicki pregledi, dijagnosticke i laboratorijske pretrage, dijagnosticki i terapijski postupci, operativni zahvati ukljucujuci i ugradbene materijale, bolnicka zdravstvena zaštita i medicinska rehabilitacija, stomatološke usluge i protetski nadomjesci, lijekovi koji su registrirani u Republici Hrvatskoj i propisani na recept te se ne mogu kupiti bez recepta, placena participacija, lijekovi propisani na recept i kupljeni u Republici Hrvatskoj, a koji nisu registrirani u Republici Hrvatskoj i ne mogu se kupiti bez recepta, ortopedska pomagala, ocna i slušna pomagala, pomagala za omogucavanje glasnog govora i druga pomagala, ukljucivo i popravak pomagala, rezervne dijelove i drugo prema Pravilniku o ortopedskim i drugim pomagalima.

(14) Iznimno od stavka 13. ovoga clanka osobni odbitak po osnovi izdataka nastalih za zdravstvene usluge porezni obveznik (rezident) ne može koristiti za izdatke estetskih i kozmetickih zahvata te kozmetickih sredstava koja nisu medicinski indicirana ili primijenjena za prevenciju ili liječenje bolesti, za izdatke sanitetskog i potrošnog materijala i lijekova i sredstva koja se mogu kupiti bez recepta.

(15) Rezydent može osobni odbitak iz stavka 12. ovoga clanka koristiti pod uvjetom da su zdravstvene usluge iz stavka 13. ovoga clanka obavljene u zdravstvenoj ustanovi ili od zdravstvenog radnika privatne prakse koji su ovlaštteni odnosno registrirani za obavljanje zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj u skladu s posebnim zakonom.

(16) Rezydentima se osobni odbitak iz stavka 1. i 2. ovoga clanka može uvecati za kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora (stambene kuce ili stana) na podrucju Republike Hrvatske za potrebe svojeg trajnog stanovanja.

(17) Uvećanje osobnog odbitka iz stavka 16. ovoga članka rezident može koristiti pod uvjetima da:

1. u trenutku kupnje ili gradnje prvog stambenog prostora rezident i njegov bračni drug nemaju u vlasništvu ili suvlasništvu stambeni prostor, neovisno o površini, u tuzemstvu i u inozemstvu,

2. do trenutka kupnje ili gradnje prvog stambenog prostora rezident nije stekao u vlasništvu ili suvlasništvu stambeni prostor, neovisno o površini, u tuzemstvu i u inozemstvu,

3. do trenutka kupnje ili gradnje prvog stambenog prostora, a nakon sklapanja bračne zajednice, rezident i/ili njegov bračni drug nisu stekli u vlasništvu ili suvlasništvu stambeni prostor, neovisno o površini, u tuzemstvu i u inozemstvu.

(18) Uvećanje osobnog odbitka iz stavka 16. ovoga članka rezident može koristiti na način da:

1. kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora financira iz vlastitih sredstava te se uvećanje osobnog odbitka priznaje na temelju vjerodostojnih isprava u visini stvarno nastalog izdatka,

2. kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora financira sredstvima namjenskog stambenog kredita te se uvećanje osobnog odbitka priznaje u visini plaćenih kamata po tom kreditu.

(19) Uvećanje osobnog odbitka za kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora po osnovi plaćenih kamata namjenskog stambenog kredita iz stavka 18. točke 2. ovoga članka, priznaje se neovisno o nadnevku zaključenog ugovora o kupnji ili gradnji stambenog prostora i ugovora o namjenskom stambenom kreditu za kupnju ili gradnju tog stambenog prostora.

(20) Iznimno od stavka 19. ovoga članka, za kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora sredstvima namjenskog stambenog kredita prije 1. siječnja 2003. godine, uvećanje osobnog odbitka po osnovi plaćenih kamata po tom kreditu priznaje se uz uvjet da je u poreznom razdoblju placena kamata iznosila 6% i više.

(21) Rezidentima se osobni odbitak iz stavka 1. i 2. ovoga clanka može u poreznom razdoblju uvecati i za održavanja postojećeg stambenog prostora na području Republike Hrvatske u njegovom vlasništvu ili vlasništvu njegovog bracnog druga, radi poboljšanja uvjeta stanovanja, a pod uvjetom da rezident u tom stambenom prostoru ima prebivalište i trajno boravi. Pod održavanjem postojećeg stambenog prostora smatraju se obavljani radovi i usluge registriranih izvodaca radova.

(22) Rezident osobni odbitak iz stavka 21. ovoga clanka može koristiti na način iz stavka 18., 19. i 20. ovoga clanka.

(23) Rezidentima se osobni odbitak iz stavka 1. i 2. ovoga clanka može u poreznom razdoblju uvecati i za iznos placene slobodno ugovorene najamnine za potrebe stanovanja u stambenom prostoru najmodavca.

(24) Osobni odbitak iz stavka 23. ovoga clanka ne može koristiti rezident koji placa zašticenu najamninu prema posebnom zakonu.

(25) Rezident može koristiti uvecanje osobnog odbitka iz stavka 12. do 24. ovoga clanka po osnovi vjerodostojnih isprava i dokaza o placanju koji glase na njegovo ime.

(26) Rezident osobni odbitak iz stavka 12. do 24. ovoga clanka i izdatke iz clanka 12. stavka 9. ovoga Zakona može koristiti u ukupnom iznosu najviše do 12.000,00 kuna godišnje.

(27) Porezni obveznici mogu uvecati osobni odbitak za darovanja dana u naravi i u novcu u tuzemstvu doznacenim na žiroracun, a u kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, športske i vjerske svrhe, udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, do visine 2% primitaka za koje je u prethodnoj godini podnesena godišnja porezna prijava i utvrđen konacni porez na dohodak. Iznimno, osobni odbitak se uvecava za darovanja dana iznad propisane visine, pod uvjetom da su dana prema odlukama nadležnih ministarstava o provedbi i financiranju posebnih programa i akcija, ali ne i za redovnu djelatnost primatelja darovanja.

(28) Osobni odbitak prema stavku 10. do 27. ovoga clanka priznaje se nakon osobnog odbitka iz stavka 1. i 2. ovoga clanka, a u konacnom obracunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave.

V. POSTUPAK ZA UTVRĐIVANJE I NAPLATU GODIŠNJEG POREZA

1. UTVRĐIVANJE GODIŠNJEG POREZA

1.1. Godišnji porez na dohodak

Članak 37.

(1) Porez na dohodak za koji se podnosi godišnja porezna prijava obračunava se godišnje.

(2) Porez na dohodak obračunava se po stopi od 15% od godišnje porezne osnovice do visine dvostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka, po stopi od 25% na razliku godišnje porezne osnovice između dvostrukog i peterostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka, po stopi od 35% na razliku godišnje porezne osnovice između peterostrukog i 14-erostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka i po stopi od 45% na iznos porezne osnovice koji prelazi iznos 14 - erostrukog osnovnog osobnog odbitka.

(3) Godišnji porez na dohodak utvrđuje se prema poreznoj osnovici iz članka 6. ovoga Zakona, a od utvrđenoga godišnjeg poreza odbijaju se iznosi plaćenog predujma poreza po svim iskazanim dohocima prema članku 5. ovoga Zakona te utvrđuje razlika za uplatu ili povrat poreza.

(4) Ako je rezident ostvario dohodak u inozemstvu (inozemni dohodak) i ako je taj dohodak oporezivan u inozemstvu porezom koji odgovara tuzemnom porezu na dohodak, porez plaćen u inozemstvu uračunava se na propisani način u tuzemni porez na dohodak.

(5) Obveznicima poreza na dohodak porez se utvrđuje poreznim rješenjem.

(6) Porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi plaća se u roku od 15 dana od dana dostave rješenja poreznom obvezniku.

(7) Ako je porezni obveznik tijekom poreznog razdoblja platio veći predujam od poreza na dohodak utvrđenog rješenjem, više plaćeni porez vraća se poreznom obvezniku. Iznimno, poreznim obveznicima koji ostvaruju dohodak od samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona i poreznim obveznicima koji dohodak utvrđuju na način propisan za

samostalne djelatnosti prema clanku 19. do 24. ovoga Zakona, više placeni porez vraća se na njihov zahtjev ili im se uracunava u predujam za iduce razdoblje.

1.2. Utvrdivanje godišnjeg poreza na dohodak po osnovi nesamostalnog rada

Clanak 38.

(1) Poslodavac i isplatitelj primitaka i mirovina iz clanka 14. ovoga Zakona obvezan je za radnike i druge fizicke osobe iz clanka 14. ovoga Zakona izvršiti konacan obracun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak sa zadnjom isplatom u toj godini dohotka od nesamostalnog rada, ako tijekom godine dohodak od nesamostalnog rada nije redovito mjesečno isplacivan te nisu iskorišteni mjesečni osobni odbici iz clanka 36. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, a ni izdaci za uplacene premije osiguranja iz clanka 12. stavka 9. ovoga Zakona i to na način iz clanka 16. stavka 2. ovoga Zakona ili je po toj osnovi porezno opterećenje u pojedinim mjesecima bilo razlicito pa je porez uplacen u vecem iznosu.

(2) Poslodavac i isplatitelj primitaka i mirovina iz clanka 14. ovoga Zakona obvezan je izvršiti konacan obracun iz stavka 1. ovoga clanka za radnike i druge fizicke osobe iz clanka 14. ovoga Zakona koji su kod njega ostvarivali placu, mirovinu ili primitke iz clanka 14. ovoga Zakona u cijelom poreznom razdoblju, a nisu mijenjali prebivalište ili uobicajeno boravište između gradova i opcina koje su propisale placanje prireza porezu na dohodak.

2. GODIŠNJA POREZNA PRIJAVA

2.1. Porezni obveznici koji obvezno podnose godišnju poreznu prijavu

Clanak 39.

(1) Godišnju poreznu prijavu obvezno podnosi porezni obveznik ako u poreznom razdoblju ostvari:

1. dohodak od nesamostalnog rada iz clanka 14. ovoga Zakona kod dva ili više poslodavca istodobno i/ili,

2. dohodak od samostalne djelatnosti iz clanka 18. ovoga Zakona i djelatnosti po osnovi kojih se dohodak utvrđuje i oporezuje kao dohodak od obrtnicke djelatnosti prema clanku 19. do 24. ovoga Zakona.

(2) Godišnju poreznu prijavu obvezno podnosi rezident ako dohodak ostvari izravno iz inozemstva.

(3) Godišnju poreznu prijavu obvezno podnosi i porezni obveznik ako je Porezna uprava zatražila da naknadno plati porez na dohodak.

(4) Porezni obveznik obvezan je podnijeti godišnju poreznu prijavu ako poslodavac, isplatitelj primitka ili sam porezni obveznik nije obracunao, obustavio i uplatio predujam poreza na dohodak i prirez porezu na dohodak.

(5) Porezni obveznik iz stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga clanka obvezan je u godišnjoj poreznoj prijavi iskazati ukupno ostvareni dohodak u poreznom razdoblju, a prema clanku 5. ovoga Zakona.

(6) Obveznicima poreza na dohodak koji su obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu, a istu ne podnesu ili ako su podaci iz godišnje porezne prijave netocni ili nepotpuni, porez na dohodak utvrđuje se procjenom.

2.2. Porezni obveznici koji nisu obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu

Clanak 40.

(1) Godišnju poreznu prijavu nije obvezan podnijeti porezni obveznik ako u poreznom razdoblju ostvari:

1. dohodak od nesamostalnog rada iz clanka 14. ovoga Zakona samo kod jednog tuzemnog poslodavca ili više tuzemnih poslodavaca odnosno isplatitelja primitaka, ali ne istodobno i/ili,

2. dohodak od imovine i imovinskih prava iz clanka 27. ovoga Zakona i/ili,

3. dohodak od kapitala iz clanka 30. ovoga Zakona i/ili,

4. dohodak od osiguranja iz clanka 31. ovoga Zakona i/ili,

5. drugi dohodak iz clanka 32. ovoga Zakona.

(2) Ako je porezni obveznik tijekom poreznog razdoblja ostvario samo dohotke iz stavka 1. ovoga clanka, može za te dohotke podnijeti godišnju poreznu prijavu radi:

1. ostvarivanja prava na korištenje izdataka po osnovi uplacenih premija osiguranja iz clanka 12. stavka 9. ovoga Zakona, ako ti izdaci nisu iskorišteni na način iz clanka 16. stavka 2. i clanka 38. ovoga Zakona,
2. ostvarivanja prava na neiskorišteni osobni odbitak iz clanka 36. i clanka 54. ovoga Zakona,
3. prava na ravnomjerno godišnje oporezivanje odnosno godišnje izravnaje porezne osnovice,
4. drugih prava propisanih zakonima.

(3) Ako porezni obveznik podnese godišnju poreznu prijavu radi ostvarivanja prava iz stavka 2. ovoga clanka, obvezan je godišnju poreznu prijavu podnijeti za sve dohotke ostvarene u poreznom razdoblju, a prema clanku 5. ovoga Zakona.

2.3. Porezni obveznici koji ne mogu podnijeti godišnju poreznu prijavu

Clanak 41.

Godišnju poreznu prijavu ne može podnijeti porezni obveznik :

1. za drugi dohodak po osnovi povrata doprinosa prema clanku 33. ovoga Zakona,
2. za dohodak koji se u poreznom razdoblju oporezuje u paušalnom iznosu prema clanku 44. ovoga Zakona.

2.4. Rok za podnošenje godišnje porezne prijave

Clanak 42.

(1) Obveznici poreza na dohodak dužni su nakon isteka poreznog razdoblja (kalendarske godine) podnijeti godišnju poreznu prijavu propisanog oblika i sadržaja.

(2) Godišnja porezna prijava podnosi se do kraja veljace tekuće godine za prethodnu godinu.

2.5. Podnošenje godišnje porezne prijave

Clanak 43.

(1) Rezident podnosi godišnju poreznu prijavu ispostavi podrucnog ureda Porezne uprave koja je mjesno nadležna prema mjestu njegovog prebivališta ili uobicajenog boravišta.

(2) Nerezident podnosi godišnju poreznu prijavu ispostavi podrucnog ureda Porezne uprave koja je mjesno nadležna prema sjedištu isplatitelja ili veceg dijela njegove imovine odnosno prema mjestu u kojem je pretežno obavljao djelatnost ili mjestu u kojemu su se koristila imovinska prava od kojih je ostvario dohodak.

3. UTVRĐIVANJE PAUŠALNOG POREZA

Clanak 44.

(1) Poreznom obvezniku koji obavlja djelatnost iz clanka 18., a nije obveznik poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost, dohodak i porez na dohodak može se utvrđivati i u paušalnom iznosu.

(2) Poreznom obvezniku koji ostvaruje dohodak iz clanka 27. stavka 3. ovoga Zakona (iznajmljivanje stanova, soba i postelja putnicima i turistima), a nije obveznik poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost i porez na dohodak ne utvrđuje prema clanku

19. do 24. ovoga Zakona, dohodak i porez na dohodak utvrđuje se u paušalnom iznosu.

(3) Porezni obveznik iz stavka 1. i 2. ovoga clanka koji porez na dohodak plaća u paušalnom iznosu ne vodi poslovne knjige iz clanka 23. stavka 2. ovoga Zakona, osim evidencije o prometu.

(4) Samostalne djelatnosti i djelatnosti iznajmljivanja prema stavku 1. i 2. ovoga clanka koje će se paušalno oporezivati i visinu paušalnog dohotka i poreza na dohodak, utvrđuje ministar financija.

(5) Godišnji porez u paušalnom iznosu utvrđuje Porezna uprava rješenjem. Rješenjem utvrđeni godišnji porez porezni obveznici plaćaju tromjesečno, do kraja svakog tromjesečja, u visini 1/4 godišnjeg poreza.

(6) Porezna uprava može na temelju obavljenog nadzora i prikupljenih podataka o ostvarenom prometu, ukinuti rješenje iz stavka 5. ovoga clanka i donijeti rješenje o plaćanju predujma poreza u skladu s clankom 47. stavkom 1. ovoga Zakona, ako utvrdi da je porezni obveznik ostvario primitke iznad iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost.

(7) U slučaju iz stavka 6. ovoga clanka porezni obveznik je obavezan prijeci na utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti na način propisan odredbama clanka 19. do 24. ovoga Zakona.

VI. UTVRĐIVANJE I PLACANJE PREDUJMA POREZA

1. UTVRĐIVANJE PREDUJMA POREZA NA DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA

Clanak 45.

(1) Kod dohotka od nesamostalnog rada iz clanka 14. ovoga Zakona predujam poreza obračunava, obustavlja i uplaćuje poslodavac i isplatitelj primitaka odnosno mirovine iz clanka 14. ovoga Zakona ili sam porezni obveznik.

(2) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada se obracunava, obustavlja i uplacuje prilikom svake isplate prema propisima koji važe na dan isplate.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga clanka, obracun poreza na dohodak od ostvarene mirovine ili razlike mirovina iz clanka 14. stavka 2. ovoga Zakona koje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje isplacuje u tijeku kalendarskog mjeseca za više proteklih mjeseci odnosno poreznih razdoblja obavlja se na nacin:

1. u slucaju isplata za više proteklih mjeseci istoga poreznog razdoblja primjenjuju se propisi koji važe na dan isplate i osobni odbitak za svaki mjesec za koji se obavlja isplata, utvrđen prema propisima koji su važili u mjesecu kada je mirovina ili razlika mirovine trebala biti isplacena,
2. u slucaju isplate mirovina ili razlike mirovina koje se odnose na protekla porezna razdoblja (kalendarske godine), kod obracuna se primjenjuju propisi koji su važili na dan kada je isplata trebala biti obavljena odnosno kada je mirovina prema rješenju dospjela za isplatu.

(4) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obracunava se od porezne osnovice koju cini iznos svih primitaka od nesamostalnog rada prema clanku 14. ovoga Zakona ostvarenih tijekom jednog mjeseca, umanjen za izdatke prema clanku 16. ovoga Zakona koji su uplaceni i umanjen za iznos mjeseecnoga osobnog odbitka iz clanka 36. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

(5) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obracunava se po stopi od 15% od mjesečne porezne osnovice do visine dvostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka, po stopi od 25% na razliku mjesečne porezne osnovice između dvostrukog i peterostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka, po stopi od 35% na razliku mjesečne porezne osnovice između peterostrukog i 14-erostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka i po stopi od 45% na razliku mjesečne porezne osnovice iznad 14 – erostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka iz clanka 36. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Inozemna organizacija, koja ne uživa diplomatski imunitet u Republici Hrvatskoj i službenici te organizacije sa sjedištem, odnosno

prebivalištem u Republici Hrvatskoj dužni su pri isplati dohotka od nesamostalnog rada radnicima i fizičkim osobama iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona obracunati, obustaviti i uplatiti porez na dohodak prema stavcima 1., 2., 4. i 5. ovoga članka.

(7) Porezni obveznik zaposlen u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu strane države, u međunarodnoj organizaciji ili u predstavništvu ili organizaciji koja na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet, kada je porezni obveznik i po ovom Zakonu, dužan je sam obracunati predujam poreza od nesamostalnog rada na način iz stavka 1., 2., 4. i 5. ovoga članka i uplatiti ga u roku od osam dana od dana isplate, ali poslodavac može preuzeti obvezu obracuna i uplate poreza na dohodak od nesamostalnog rada.

(8) Porezni obveznici koji dohodak od nesamostalnog rada prema članku 14. stavku 1. ovoga Zakona ostvare izravno iz inozemstva, dužni su na taj dohodak sami obracunati predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada na način iz stavka 1., 2., 4. i 5. ovoga članka i uplatiti ga u roku od osam dana od dana primitka dohotka.

1.1. POREZNE KARTICE

Članak 46.

(1) Osobni odbitak pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada priznaje se i utvrđuje na temelju porezne kartice koju za radnika, umirovljenika i fizičkih osoba iz članka 14. ovoga Zakona imaju poslodavci i isplatitelji primitaka i mirovina. Poreznu karticu besplatno izdaje Porezna uprava, a poslodavci i isplatitelji primitaka i mirovina iz članka 14. ovoga Zakona dužni su je čuvati dok radnik, umirovljenik i fizička osoba iz članka 14. ovoga Zakona kod njih radi odnosno dok se isplaćuje mirovina ili primitak po osnovi nesamostalnog rada.

(2) Osobne odbitke iz članka 36. stavka 1. i 2. ovoga Zakona radnik, umirovljenik i fizička osoba iz članka 14. ovoga Zakona može tijekom poreznog razdoblja koristiti ako je poslodavcu ili isplatitelju primitka ili mirovine iz članka 14. ovoga Zakona predao poreznu karticu.

(3) Radnik, umirovljenik i fizicka osoba iz clanka 14. ovoga Zakona obvezni su svaku promjenu u svezi uzdržavanih clanova uže obitelji i djece, promjenu prebivališta ili uobicajenog boravišta i drugo, koja utjece na osobni odbitak odnosno neoporezivi dio dohotka, prijaviti ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu odnosno uobicajenom boravištu i dostaviti joj vjerodostojne isprave u roku od trideset (30) dana od dana nastanka promjene.

(4) Podatke o isplacnim placama, drugim primicima i mirovinama iz clanka 14. ovoga Zakona i obustavljenom i uplacenom porezu na dohodak od nesamostalnog rada radnika, umirovljenika i fizickih osoba iz clanka 14. ovoga Zakona, poslodavac i isplatitelj primitka ili mirovine ili sam porezni obveznik dostavlja Poreznoj upravi do 31. siječnja tekuće godine za proteklu godinu, na propisanim obrascima.

(5) Poslodavci i isplatitelji primitaka i mirovina iz clanka 14. ovoga Zakona i sam porezni obveznik obvezni su o isplacnom dohotku od nesamostalnog rada i uplacenom porezu na dohodak sastavljati i Poreznoj upravi dostavljati i druge propisane evidencije.

2. UTVRĐIVANJE PREDUJMA POREZA NA DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI

Clanak 47.

(1) Kod dohotka od samostalne djelatnosti iz clanka 18. i dohodaka koji se oporezuju na nacin propisan za samostalne djelatnosti prema clanku 19. do 24. ovoga Zakona, mjesečni predujam se placa prema rješenju Porezne uprave.

(2) Rješenje o predujmu vrijedi do izmjene, odnosno do utvrdivanja novog predujma.

(3) Porezna uprava može, na zahtjev poreznog obveznika, izmijeniti visinu predujma. Zahtjev se temelji na podnesku koji sadrži sve bitne sastojke iz porezne prijave, koji se odnose na proteklo razdoblje tekuće godine.

(4) Obveznik koji počinje obavljati samostalnu djelatnost ne plaća predujmove poreza na dohodak do podnošenja prve porezne prijave.

(5) Predujmovi poreza na dohodak iz stavka 1. ovoga članka plaćaju se mjesečno do posljednjeg dana u mjesecu za tekuci mjesec.

(6) Porezna uprava može na temelju obavljenog očevida i inspekcijskog nadzora, podataka iz obradenih godišnjih poreznih prijava ili drugih podataka o poslovanju poreznog obveznika s kojima raspolaže, izmijeniti rješenje iz stavka 1. ovoga članka i utvrditi nove iznose mjesečnih predujmova.

3. UTVRĐIVANJE PREDUJMA POREZA NA DOHODAK OD DRUGIH DOHODAKA

3.1. Utvrđivanje predujma poreza na dohodak od drugih dohodaka

Članak 48.

(1) Predujam poreza na dohodak od drugih dohodaka prema članku 32. stavku 1. ovoga Zakona plaća se po odbitku, po stopi od 25 % bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

(2) Predujam poreza na dohodak od drugih dohodaka iz stavka 1. ovoga članka, obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatitelji prilikom svake isplate i istodobno s isplatom. Na isti način isplatitelji obračunavaju i obustavljaju predujam poreza na dohodak koji ostvare nerezidenti obavljanjem djelatnosti iz članka 18. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Predujam poreza na dohodak od drugih dohodaka iz stavka 1. ovoga članka obračunava i uplaćuje porezni obveznik u roku od osam dana, kao porez po odbitku, ako je dohodak ostvario izravno u inozemstvu bez posredovanja tuzemnog isplatitelja. Inozemni dohodak preračunava se u kunsku protuvrijednost primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan kad je dohodak ostvaren.

(4) Isplatitelji primitaka i sam porezni obveznik obvezni su za primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak i uplaćeni porez na dohodak dostavljati Poreznoj upravi propisana izvješća.

3. 2. Utvrđivanje predujma od drugog dohotka po osnovi povrata doprinosa

Clanak 49.

Predujam poreza na dohodak po osnovi povrata doprinosa prema clanku 33. ovoga Zakona obracunava, obustavlja i uplacuje Porezna uprava nadležna prema mjestu prebivališta ili uobicajenog boravišta poreznog obveznika, kao porez po odbitku i to iz iznosa vracenih doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti prema Zakonu o doprinosima za obvezna osiguranja, po stopi od 45% bez priznavanja osobnog odbitka iz clanka 36. ovoga Zakona.

4. UTVRĐIVANJE PREDUJMA POREZA NA DOHODAK OD IMOVINE I IMOVINSKIH PRAVA

Clanak 50.

(1) Kod dohotka od imovine ostvarenog od najamnine i zakupnine, osim dohotka ostvarenog iznajmljivanjem stanova soba i postelja putnicima i turistima iz clanka 44. ovoga Zakona, predujmovi poreza placaju se prema rješenju Porezne uprave i to do posljednjeg dana u mjesecu za tekuci mjesec. Pri utvrđivanju predujma poreza ne uzima se u obzir osobni odbitak poreznog obveznika iz clanka 36. ovoga Zakona. Predujam poreza na dohodak placa porezni obveznik po postupku i na nacin iz clanka 47. ovoga Zakona, a po stopi od 15 %.

(2) Predujam poreza na dohodak od imovinskih prava obracunavaju, obustavljaju i uplacuju isplatitelji primitka kao predujam poreza po odbitku istodobno s isplatom primitka i to od ukupne naknade primjenom stope od 25%, bez priznavanja osobnog odbitka iz clanka 36. ovoga Zakona.

(3) Predujam poreza na dohodak od otudjenja nekretnina i imovinskih prava placaju porezni obveznici prema rješenju Porezne uprave jednokratno na pojedinačno ostvareni primitak i to u roku od 15 dana od dana primitka rješenja Porezne uprave o utvrđenom porezu na dohodak. Predujam se utvrđuje od porezne osnovice iz clanka 27. stavka 5. ovoga Zakona primjenom stope od 25%.

5. UTVRĐIVANJE PREDUJMA POREZA NA DOHODAK OD KAPITALA

Clanak 51.

(1) Predujam poreza na dohodak od izuzimanja imovine i korištenja usluga iz clanka 30. stavka 2. ovoga Zakona, obracunavaju, obustavljaju i uplacuju isplatitelji istodobno s isplatom primitka, kao porez po odbitku, po stopi od 35%, bez priznavanja osobnog odbitka iz clanka 36. ovoga Zakona.

(2) Predujam poreza na dohodak od kamata iz clanka 30. stavka 3. ovoga Zakona, placa se po odbitku, po stopi od 35%, bez priznavanja osobnog odbitka iz clanka 36. ovoga Zakona, na nacin iz stavka 1. ovoga clanka.

(3) Predujam poreza na dohodak po osnovi primitaka po osnovi dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica iz clanka 30. stavka 4. ovoga Zakona placa se po odbitku, po stopi od 15%, bez priznavanja osobnog odbitka iz clanka 36. ovoga Zakona, na nacin iz stavka 1. ovoga clanka.

6. UTVRĐIVANJE PREDUJMA POREZA NA DOHODAK OD OSIGURANJA

Clanak 52.

(1) Predujam poreza na dohodak od osiguranja obracunavaju, obustavljaju i uplacuju isplatitelji primitka, istodobno s isplatom, kao porez po odbitku.

(2) Predujam poreza placa se od osnovice primitka u visini uplacenih porezno priznatih premija osiguranja, odnosno u visini isplacene svote, po stopi od 15%, bez umanjenja osnovice za osobni odbitak poreznog obveznika iz clanka 36. ovoga Zakona.

VI. POSEBNE OLAKŠICE, OSLOBOĐENJA I POTICAJI

1. Oslobodenja za hrvatske ratne invalide iz Domovinskog rata i članove obitelji poginulih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata

Članak 53.

(1) Fizičke osobe kojima je po posebnom propisu rješenjem utvrđen status hrvatskoga ratnoga vojnog invalida iz Domovinskog rata, ne placaju porez na dohodak od nesamostalnog rada i mirovina razmjerno stupnju utvrđene invalidnosti.

(2) Fizičke osobe – članovi obitelji poginulih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata ne placaju porez na dohodak od obiteljske mirovine ostvarene prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, osim mirovina iz članka 9. stavka 1. točke 7. ovoga Zakona koje se ne smatraju dohotkom.

2. Olakšice za područja posebne državne skrbi i brdsko – planinska područja

Članak 54.

(1) Rezidentima koji imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi i brdsko – planinskim područjima utvrđenim posebnim zakonima, iznimno od članka 36. stavka 1. ovoga Zakona, osnovni osobni odbitak utvrđuje se u visini:

1. 3.840,00 kuna mjesečno, za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području posebne državne skrbi prve skupine,

2. 3.200,00 kuna mjesečno, za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području posebne državne skrbi druge skupine,

3. 2.400,00 kuna mjesečno, za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području posebne državne skrbi treće skupine i brdsko – planinskim područjima.

(2) Rezidentima se osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji i djecu iz članka 36. ovoga Zakona utvrđuje prema osnovnom osobnom

odbitku iz stavka 1. ovoga clanka primjenom faktora iz clanka 36. stavka 2. tocke 1. i 2. ovoga clanka, ako ti clanovi uže obitelji i djeca imaju prebivalište i borave na podrucjima posebne državne skrbi ili imaju prebivalište i borave na brdsko - planinskim podrucjima.

(3) Rezidentima se osobni odbitak za vlastitu invalidnost i/ili invalidnost uzdržavanih clanova uže obitelji i/ili djece iz clanka 36. ovoga Zakona, ako imaju prebivalište i borave na podrucjima posebne državne skrbi ili ako imaju prebivalište i borave na brdsko – planinskim podrucjima, utvrđuje prema osnovnom osobnom odbitku iz stavka 1. ovog clanka primjenom faktora iz clanka 36. stavka 2. tocke 3. i 4. ovoga Zakona.

(4) Osobni odbitak prema stavku 1., 2. i 3. ovoga clanka priznaje se u godišnjem obracunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave, a tijekom poreznog razdoblja pri utvrđivanju predujma dohotka od nesamostalnog rada priznaju se osobni odbici iz clanka 36. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

Clanak 55.

(1) Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti iz clanka 18. ovoga Zakona na podrucjima posebne državne skrbi, utvrđeni porez na dohodak od tih djelatnosti na tim podrucjima umanjuje se za:

1. 100% na podrucjima posebne državne skrbi prve skupine,
2. 75% na podrucjima posebne državne skrbi druge skupine,
3. 25% na podrucjima posebne državne skrbi treće skupine.

(2) Obveznici poreza na dohodak mogu koristiti oslobodenje ili umanjenje poreza na dohodak iz stavka 1. ovoga clanka iducih deset (10) poslovnih godina od dana pocetka primjene ovog Zakona pod uvjetom da zapošljavaju više od dva radnika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme pri cemu više od 50% radnika imaju prebivalište i borave na podrucjima posebne državne skrbi.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga clanka obveznici poreza na dohodak koji obavljaju samostalnu djelatnost iz clanka 18. ovoga Zakona na podrucju Grada Vukovara i zapošljavaju više od dva radnika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme pri čemu više od 50% radnika imaju prebivalište i borave na podrucjima posebne državne skrbi, oslobođeni su placanja poreza na dohodak idućih deset (10) godina od dana početka primjene ovoga Zakona, a nakon toga porez na dohodak im se umanjuje za 75%.

3. Poticaji zapošljavanja

Clanak 56.

(1) Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti iz clanka 18. ovoga Zakona, dohodak od samostalne djelatnosti može se u poreznom razdoblju dodatno umanjiti za iznos isplacenih placu i uplacenih doprinosa na placu novim radnicima te za iznos isplacenih nagrada ucenicima za vrijeme prakticnog rada i naukovanja.

(2) Novim radnicima u smislu stavka 1. ovoga clanka smatraju se radnici s kojima je sklopljen ugovor o radu na neodređeno vrijeme, a zaposlenje je kod poreznog obveznika uslijedilo nakon najmanje jednomjesečne prijave kod Zavoda za zapošljavanje i trajanja probnog rada ako je ugovoren. Novim radnicima smatraju se i osobe zaposlene nakon odustanka od korištenja prava na mirovinu ili osobe koje se prvi put zapošljavaju, a i osobe zaposlene na određeno vrijeme kao pripravnici, vježbenici, stažisti i slicno.

(3) Ako porezni obveznik tijekom poreznog razdoblja sklopi ugovor o radu s novim radnicima iz stavka 2. ovoga clanka, a u istom poreznom razdoblju raskine ugovor o radu s određenim brojem radnika, dohodak se umanjuje za razliku između obracunanih i isplacenih placu novim radnicima i obracunanih placu koje bi u istom poreznom razdoblju primili radnici s kojima je raskinut ugovor o radu.

(4) Porezni obveznik može pravo na umanjenje dohotka za isplacene place i doprinose na placu novih radnika koristiti godinu dana od dana njihovog zaposlenja.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, porezni obveznik može pravo na umanjene dohotka za isplacene plaće i doprinose na plaću novih radnika – osoba s invaliditetom koristiti tri godine računajući od dana njihova zaposlenja.

(6) Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona dohodak od samostalne djelatnosti može se dodatno umanjiti i po osnovi izdataka za školovanje i stručno usavršavanje radnika i tih obveznika osobno i to u visini ukupno nastalih izdataka u poreznom razdoblju.

4. Poticaji istraživanja i razvoja

Članak 57.

(1) Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona, dohodak od samostalne djelatnosti može se u poreznom razdoblju dodatno umanjiti po osnovi izdataka za istraživanje i razvoj i to u visini 100% nastalih i u poslovnim knjigama iskazanih izdataka.

(2) Istraživanjem se u smislu stavka 1. ovoga članka smatra izvorno i planirano ispitivanje poduzeto radi stjecanja novih znanstvenih i tehničkih spoznaja i razumijevanja, a uključuje temeljno istraživanje i primijenjeno istraživanje. Temeljnim istraživanjem smatra se teorijski ili pokusni rad poduzet radi stjecanja novih znanja bez konkretne praktične primjene, a primijenjenim istraživanjem teorijski ili pokusni rad poduzet radi stjecanja novih znanja i usmjeren na ostvarivanje praktičnog cilja. Razvojem se smatra sustavni rad koji se temelji na rezultatima znanstvenog istraživanja i praktičnog iskustva, usmjeren stvaranju novih materijala, proizvoda i sustava te uvođenju novih procesa, sustava i usluga ili znatnom poboljšanju postojećih.

(3) Istraživanjem i razvojem u smislu stavka 1. ovoga članka ne smatra se kontrola kvalitete, rutinsko testiranje proizvoda, prikupljanje podataka koje nije dijelom istraživačkog razvojnog procesa, istraživanje učinkovitosti, upravljačka studija, istraživanje tržišta i promotivna prodaja.

(4) Izdacima za istraživanje i razvoj iz stavka 1. ovoga članka smatraju se osobito:

1. place i ostali odnosni troškovi osoba koje sudjeluju u istraživanju i razvoju,
2. izdaci za materijal i usluge korištene u djelatnosti istraživanja i razvoja,
3. izdaci otpisa nekretnina, postrojenja i opreme u razmjernom djelu u kojem se ova sredstva koriste za istraživanje i razvoj,
4. opći izdaci koji se odnose na istraživanje i razvoj, osim općih administrativnih izdataka,
5. izdaci za istraživanje i razvoj koje je za poreznog obveznika obavila osoba registrirana za obavljanje istraživanja i razvoja,
6. amortizacija patenata i licencija u razmjernom dijelu u kojem se koriste za istraživanje i razvoj.

VII. DOSTAVLJANJE IZVJEŠĆA I DRUGE OBVEZE

1. DOSTAVLJANJE PODATAKA OD POREZNIH OBVEZNIKA

Članak 58.

(1) Porezni obveznici koji počinju obavljati samostalnu djelatnost iz članka 18. ovoga Zakona, porezni obveznici koji počinju davati u najam i zakup pokretnine, stvari i nekretnine i porezni obveznici koji počinju ostvarivati dohodak izravno iz inozemstva dužni su Poreznoj upravi prijaviti početak obavljanja djelatnosti, iznajmljivanja i ostvarivanja dohotka, u roku od 8 dana od dana početka obavljanja djelatnosti, odnosno od dana početka ostvarivanja dohotka.

(2) U roku iz stavka 1. ovoga članka porezni obveznici koji počinju obavljati samostalnu djelatnost iz članka 18. ovoga Zakona, dužni su nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobicaenom boravištu dati podatke o osobi koja im vodi poslovne knjige.

2. DOSTAVLJANJE PODATAKA OD NADLEŽNIH DRŽAVNIH TIJELA

Članak 59.

(1) Nadležna tijela državne uprave, odnosno druge nadležne organizacije dužne su Poreznoj upravi dostaviti sva odobrenja za obavljanje djelatnosti obrta i slobodnih zanimanja, te rješenja o privremenoj obustavi i prestanku djelatnosti, odnosno slobodnih zanimanja istodobno s dostavom odobrenja, odnosno rješenja poreznom obvezniku.

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka mogu se dostaviti i elektroničkim putem odnosno na nosacima podataka.

3. DOSTAVLJANJE PODATAKA OD DRUGIH PRAVNIH I FIZICKIH OSOBA

Članak 60.

(1) Pravne i fizičke osobe te druge organizacije dužne su Poreznoj upravi na njezin zahtjev dostaviti podatke o isporučenoj robi i uslugama što su im obavili obveznici poreza na dohodak te druge propisane podatke o isplacnim placama, mirovinama i drugim primicima po osnovi nesamostalnog rada i djelatnosti, za godinu za koju se utvrđuje porez na dohodak.

(2) Banke i druge financijske organizacije koje obavljaju poslove platnog prometa dužne su Poreznoj upravi na njezin zahtjev dostaviti podatke o prometu preko racuna obveznika poreza na dohodak. Na zahtjev Porezne uprave dužne su te podatke za pojedine obveznike poreza na dohodak dostaviti i tijekom godine.

(3) Osobe i organizacije iz stavka 1. i 2. ovoga članka dužni su Poreznoj upravi omogućiti uvid u poslovne knjige i evidencije radi utvrđivanja podataka potrebnih za utvrđivanje poreza.

(4) Podaci iz stavka 1. i 2. ovoga članka mogu se dostaviti i elektroničkim putem odnosno na nosacima podataka.

4. OBVEZA ISPLATE NA RACUN

Clanak 61.

Tijela državne uprave i sudbene vlasti i druga državna tijela, tijela i službe jedinica lokalne i podrucne (regionalne) samouprave, zavodi, neprofitne organizacije, poduzetnici – pravne i fizicke osobe, obavljaju isplate primitaka koji se smatraju dohotkom obveznicima poreza na dohodak na žiro-racun kod ovlaštene organizacije za platni promet, a iznimno i u gotovom novcu na propisan nacin.

5. REGISTAR POREZNIH OBVEZNIKA

Clanak 62.

(1) Radi osiguranja podataka potrebnih za utvrdivanje poreza, porezni obveznici odnosno opunomocenici dužni su ispostavi Porezne uprave nadležnoj prema njihovom prebivalištu ili uobicajenom boravištu podnijeti prijavu radi upisa u registar obveznika poreza na dohodak.

(2) Prijava radi upisa u registar poreznih obveznika podnosi se za dohodak:

1. od obrtnicke djelatnosti, djelatnosti slobodnih zanimanja, djelatnosti poljoprivrede i šumarstva te druge djelatnosti koje se oporezuju kao obrtnicke prema clanku 18. ovoga Zakona,

2. od imovine prema clanku 27. ovoga Zakona,

3. od nesamostalnog rada ostvarenog izravno iz inozemstva i u diplomatskom odnosno konzularnom predstavništvu strane države i medunarodnoj organizaciji ili u predstavništvu ili organizaciji koja na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet,

4. od samostalne djelatnosti iz inozemstva,

5. od imovine i imovinskih prava iz inozemstva,

6. od kapitala iz inozemstva,

7. od obrtnicke djelatnosti i djelatnosti iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima za koje se pocinje paušalno utvrđivati dohodak prema clanku 44. ovoga Zakona,

8. od djelatnosti slobodnih zanimanja iz clanka 18. stavak 2. tocka 4. Zakona koje se oporezuju prema clanku 32. ovoga Zakona.

(3) Prijava se podnosi u roku osam dana od dana pocetka obavljanja djelatnosti, od dana dostavljanja pisanog zahtjeva za prelazak na utvrđivanje paušalnog dohotka ili prelaska na oporezivanje po odbitku odnosno pocetka ostvarivanja primitaka.

(4) Porezni obveznici dužni su pri prestanku obavljanja samostalne djelatnosti i/ili prestanku ostvarivanja dohotka iz inozemstva i/ili prelasku s utvrđivanja paušalnog dohotka prema clanku 44. ovoga Zakona na utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti na temelju propisanih poslovnih knjiga, nadležnoj ispostavi Porezne uprave podnijeti prijavu o prestanku obavljanja djelatnosti i ostvarivanja dohotka, i to u roku iz stavka 3. ovoga clanka.

6. PRIKUPLJANJE I USPOREDBA PODATAKA BITNIH ZA OPOREZIVANJE

Clanak 63.

(1) Radi pravilnog utvrđivanja obveze poreza na dohodak i drugih poreza, Porezna uprava dužna je tijekom godine prikupljati podatke o oporezivim primicima fizickih osoba, pratiti promet dobara i obavljati sve druge potrebne radnje.

(2) Porezna uprava dužna je dohodak po osnovi nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, od kapitala, od osiguranja i drugih dohodaka, a i druge neoporezive primitke i potraživanja, uspoređivati s podacima o nabavljenoj nepokretnoj, pokretnoj i drugoj imovini te drugim izdacima fizickih osoba i njihovim obvezama tijekom poreznog razdoblja. Usporedbu obavlja na temelju podataka s kojima raspolaže, podataka koje priopci porezni obveznik i podataka iz drugih izvora.

(3) Ako Porezna uprava u tijeku postupka prikupljanja podataka i njihove usporedbe iz stavka 1. i 2. ovoga clanka utvrdi da izvori za imovinu fizickih osoba nisu dokazani, utvrdit ce po toj osnovi dohodak, kao razliku između vrijednosti imovine i dokazane visine sredstava za njezino stjecanje.

(4) Dohodak utvrđen prema stavku 3. ovoga clanka pripisuje se ostvarenom dohotku od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, od kapitala, od osiguranja i drugim dohocima u poreznom razdoblju u kojemu je taj dohodak utvrđen i oporezuje prema propisima koji važe u tom poreznom razdoblju.

(5) Za svrhe iz stavka 1. i 2. ovoga clanka Porezna uprava je obvezna ustrojiti evidencije o imovini poreznih obveznika na temelju podataka iz svojih evidencija, evidencija tijela državne uprave i evidencija jedinica lokalne i podrucne (regionalne) samouprave.

7. OVLASTI MINISTRA FINANCIJA

Clanak 64.

Ministar financija se posebno ovlašćuje da provedbenim propisima propiše:

1. neoporezive iznose nagrada ucenicima za vrijeme prakticnog rada i naukovanja te uvjete pod kojima se mogu isplatiti (clanak 10. tocka 4.),

2. neoporezive iznose ucenika i studenata na redovnom školovanju za rad preko ucenickih i studentskih udruga prema posebnim propisima (clanak 10. tocka 6.),

3. neoporezive iznose naknada, potpora, nagrada i drugih primitaka po osnovi nesamostalnog rada koje poslodavci isplacuju radnicima i drugim osobama iz clanka 14. stavka 1. ovoga Zakona i neoporezive iznose naknada, potpora, nagrada i drugih primitaka poduzetnika te uvjete pod kojima se mogu isplatiti (clanak 10. tocka 9. i 10.),

4. neoporezive iznose po osnovi službenih putovanja fizickih osoba koje ne ostvaruju primitke po osnovi nesamostalnog rada iz clanka 14. ovoga Zakona ili primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak iz clanka 32.

ovoga Zakona, u neprofitnim organizacijama uz naknadu (clanak 10. tocka 11.),

5. neoporezive iznose stipendija ucenicima i studentima za redovno školovanje na srednjim, višim i visokim školama i fakultetima (clanak 10. tocka 12.),

6. neoporezive iznose športskih stipendija koje se prema posebnim propisima isplacuju športašima za njihovo športsko usavršavanje (clanak 10. tocka 14.),

7. neoporezive iznose nagrada za športska ostvarenja i naknada športašima prema posebnim propisima (clanak 10. tocka 16.).

8. oblik i sadržaj poslovnih knjiga i racuna te nacin vodenja poslovnih knjiga fizickih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost (clanak 23., u svezi sa clankom 18.),

9. osnove i mjerila za utvrdivanje tržišnih cijena (clanak 28.).

10. oblik i sadržaj evidencija i izvješća o uplacenim porezno priznatim premijama životnog osiguranja s obilježjem štednje, dopunskog i privatnog zdravstvenog osiguranja i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja (clanak 31. stavak 4.),

11. oblik i sadržaj prijave o utvrđenom dohotku od zajednicke djelatnosti (clanak 34. stavak 7.),

12. mogućnosti i nacin korištenja osobnog odbitka za poreznog obveznika i uzdržavane članove njegove uže obitelji (clanak 36.),

13. nacin uracunavanja inozemnog poreza u tuzemni porez na dohodak (clanak 37. stavak 4.),

14. oblik i sadržaj godišnje porezne prijave (clanak 42. stavak 1.),

15. nacin utvrdivanja i placanja predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada (clanak 45.),

16. oblik i sadržaj porezne kartice i oblik, sadržaj i rokove dostavljanja drugih evidencija o isplacenom dohotku od nesamostalnog rada i uplacenom predujmu poreza (clanak 46. stavak 1., 4. i 5.),

17. nacin i rokove dostavljanja podataka o isplacenom dohotku i uplacenom porezu po odbitku (clanak 31. stavak 4., clanak 48. stavak 4., clanak 50. stavak 2. i 3., clanak 51.),

18. oblik i sadržaj prijave o pocetku obavljanja samostalne djelatnosti, iznajmljivanja i ostvarivanja inozemnog dohotka (clanak 58. stavak 1. u svezi sa clankom 62.),

19. isplate koje se obveznicima poreza na dohodak mogu izvršiti u gotovom novcu (clanak 61.).

VIII. POSTUPOVNA ODREDBA

Clanak 65.

Glede utvrdivanja, naplate, povrata poreza, žalbenog postupka, zastare i prekršajnog postupka primjenjuju se odredbe Opcega poreznog zakona i Zakona o prekršajima.

IX. KAZNENE ODREDBE

Clanak 66.

Novcanom kaznom od 500,00 do 50.000,00 kuna kaznit ce se za prekršaj:

1. porezni obveznik koji u propisanom roku ne uplati ili uplati manji porez po godišnjoj poreznoj prijavi (clanak 37. stavak 6., u svezi sa clankom 37. stavkom 3.),

2. porezni obveznik koji ne uplati mjesečni, tromjesečni odnosno jednokratni predujam poreza po rješenju Porezne uprave u utvrđenoj visini i u propisanom roku (clanak 47. stavak 5., clanak 44. stavak 5. i clanak 50. stavak 1. i 3.).

Clanak 67.

(1) Novcanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit ce se za prekršaj:

1. pravne osobe koje za svoje radnike i druge fizicke osobe iz clanka 14. ovoga Zakona ne izvrše konacan obracun poreza na dohodak od nesamostalnog rada (clanak 38.),

2. pravne osobe koje Poreznoj upravi ne dostave ili ne dostave u roku podatke o isplacnim placama, primicima i mirovinama i obustavljenom i uplacenom porezu radnika, umirovljenika i drugih fizickih osoba iz clanka 14. ovoga Zakona (clanak 46. stavak 4.),

3. pravne osobe koje Poreznoj upravi ne dostave ili ne dostave u roku propisane evidencije o isplacnom dohotku od nesamostalnog rada i uplacenom porezu na dohodak (clanak 46. stavak 5. u svezi sa clankom 64. tocka 16.),

4. pravne osobe koje isplate gradanima ne obavljaju preko žiro-racuna kod ovlaštene organizacije za platni promet (clanak 61.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga clanka fizicka osoba – isplatitelj primitka kaznit ce se novcanom kaznom od 500,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga clanka odgovorna osoba u pravnoj osobi kaznit ce se novcanom kaznom od 500,00 do 20.000,00 kuna.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Clanak 68.

(1) Dohodak ostvaren do dana pocetka primjene ovoga Zakona oporezivat ce se po propisima koji su do tada bili na snazi.

(2) Iznimno od clanka 30. ovoga Zakona, dividende i udjeli u dobiti na temelju udjela u kapitalu koji su ostvareni u razdoblju od 1. siječnja 2001. do 31. prosinca 2004. godine, a isplacuju se nakon pocetka primjene ovoga Zakona, oporezuju se po stopi od 15%.

(3) Porezni obveznik može koristiti oslobodenje ili umanjenje dohotka od samostalne djelatnosti koju obavlja na područjima posebne državne skrbi iz članka 55. ovoga Zakona idućih deset (10) godina od dana početka primjene ovoga Zakona, neovisno o prije korištenim propisanim olakšicama za te namjene.

Članak 69.

(1) Danom početka primjene ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 127/00, 150/02, 163/03 i 30/04).

(2) Danom početka primjene ovoga zakona prestaju važiti:

1. članci 20., 21. i 22. Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva („Narodne novine“, broj 43/96. i 44/96. ispravak),
2. članci 13., 40. i 41. Zakona o športu („Narodne novine“, broj 111/97., 24/01 i 13/98. ispravak).

Članak 70.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, a primjenjuje se od 1. siječnja 2005. godine.

OBRAZLOŽENJE

Prijedlogom Zakona o porezu na dohodak uvode se novi pojmovi i proširene definicije poreznog obveznika, zadržava se broj poreznih stopa, ali mijenja raspon poreznih osnovica, uvode se nova oslobodenja od plaćanja poreza na dohodak i reduciraju postojeće porezne olakšice te pojednostavljuje i precizira sustav oporezivanja dohotka fizickih osoba.

U nastavku se obrazlažu pojedine odredbe Prijedloga nacrt zakona o porezu na dohodak.

Clanci 1. do 8.

U temeljnim odredbama Prijedloga nacrt Zakona o porezu na dohodak definirani su porezni obveznik, izvori dohotka, porezna osnovica, porezno razdoblje i porezne stope.

Pojam poreznog obveznika, fizicke osobe koja ostvaruje dohodak, proširuje se i definicijom da je porezni obveznik i nasljednik te da porezni obveznik, umjesto pojmova "tuzemni" i „inozemni porezni obveznik“, jest rezident ili nerezident.

Rezident je fizicka osoba koja u Republici Hrvatskoj ima prebivalište ili uobicajeno boravište. Rezident je i fizicka osoba koja u Republici Hrvatskoj nema prebivalište ni uobicajeno boravište, a zaposlena je u državnoj službi Republike Hrvatske i po toj osnovi prima placu. Nerezident je fizicka osoba koja nije rezident, a u Republici Hrvatskoj ostvaruje dohodak koji se oporezuje prema odredbama ovoga Zakona.

Izvori dohotka su primici ostvareni od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala, osiguranja i drugih primitaka. Dohodak koji se oporezuje prema odredbama ovoga Zakona, prema izvoru dohotka jest:

7. dohodak od nesamostalnog rada,
8. dohodak od samostalne djelatnosti,
9. dohodak od imovine i imovinskih prava,
10. dohodak od kapitala,
11. dohodak od osiguranja,
12. drugi dohodak.

Osnovice poreza na dohodak rezidenta i nerezidenta su jednake. Dohodak rezidenta oporezuje se prema nacelu svjetskog dohotka (dohodak ostvaren u tuzemstvu i u inozemstvu), a dohodak nerezidenta prema nacelu tuzemnog dohotka (dohodak ostvaren u tuzemstvu).

Porezno razdoblje za koje se utvrđuje i placa porez je kalendarska godina, a iznimno može biti i krace.

Porez na dohodak placa se po stopi od 15% od porezne osnovice do visine dvostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka, po stopi od 25% na razliku porezne osnovice između dvostrukog i peterostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka, po stopi od 35% na razliku porezne osnovice između peterostrukog i 14-erostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka te po stopi od 45% na poreznu osnovicu iznad 14-erostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka iz clanka 36. stavka 1. ovoga Zakona.

Clanci 9. do 12.

Ovim clancima propisuju se primici koji se ne smatraju dohotkom, primici na koje se ne placa porez, osobna oslobodenja poreznih obveznika i temeljne odredbe o utvrđivanju dohotka.

U sadržaju primitaka koji se ne smatraju dohotkom uvedeni su novi primici koji ne podliježu oporezivanju i to:

- obiteljske mirovine koje djeca ostvaruju nakon smrti roditelja prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i clanova njihove obitelji,
- primici od dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu,
- novcane nagrade za osvojenu medalju na olimpijskim igrama te svjetskim i europskim prvenstvima koje su osigurane u državnom proračunu Republike Hrvatske i proračuna jedinica lokalne i podrucne (regionalne) samouprave,

Postojece odredbe o primicima koji ne podliježu oporezivanju detaljnije su definirane posebice u dijelu dokupa mirovine (prema propisima o mirovinskom osiguranju), državnih nagrada i nagrada jedinica lokalne i podrucne (regionalne) samouprave, nagradnim natjecajima i natjecanjima.

Primici na koje se ne placa porez na dohodak prilagođeni su predloženim odredbama o dohotku od nesamostalnog rada i samostalne djelatnosti te dopunjeni novim sadržajem i to:

- primicima učenika i studenata na redovnom školovanju za rad preko učenickih i studentskih udruga, po posebnim propisima, a do propisanog iznosa,
- sindikalne socijalne pomoći koje se isplacuju iz sredstava sindikalne članarine članovima sindikata,
- športske stipendije koje se prema posebnim propisima isplacuju športašima za njihovo športsko usavršavanje, do propisanog iznosa,
- nagrade za športska ostvarenja i naknade športašima prema posebnim propisima, do propisanog iznosa.

Clanci 13. do 16.

Navedenim clancima propisuje se utvrđivanje dohotka od nesamostalnog rada. Primicima po osnovi nesamostalnog rada (placom) smatraju se:

1. svi primici koje poslodavac u novcu ili u naravi isplacuje ili daje radniku po osnovi radnog odnosa prema propisima koji uređuju radni odnos,
2. poduzetnicka placa koja ulazi u rashod pri utvrđivanju poreza na dobit,
3. primici fizickih osoba izaslanih na rad u Republiku Hrvatsku po nalogu inozemnog poslodavca u tuzemna društva,
4. primici clanova predstavnickih i izvršnih tijela državne vlasti i jedinica lokalne i podrucne (regionalne) samouprave koji im se isplacuju za rad u tim tijelima i jedincima,

5. naknade place osobama koje pružaju njegu i pomoc hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata I. skupine, prema posebnom propisu.

Primicima po osnovi nesamostalnog rada smatraju se i mirovine te primici u naravi: korištenje zgrada, prometnih sredstava, povoljnije kamate pri odobravanju kredita i druge pogodnosti koje poslodavci i isplatalji primitaka od nesamostalnog rada daju radnicima i fizickim osobama koje ostvaruju definirane primitke od nesamostalnog rada. Primitkom po osnovi povoljnijih kamata smatra se razlika između ugovorene niže i stope kamate od 4% godišnje, osim kamata po kreditima koji se daju ili subvencioniraju iz proračuna, ali ne radnicima uprave.

Clankom 15. propisuju se primici koji se ne smatraju dohotkom od nesamostalnog rada.

Ako poslodavac i isplatalji primitaka isplacuje radniku i drugim osobama iz clanka 14. ovoga Zakona placu ili mirovinu po sudskoj presudi za prethodne godine, propisane zatezne kamate isplacene po toj osnovi ne smatraju se primitkom od nesamostalnog rada i ne podliježu oporezivanju.

Clankom 16. propisani su izdaci koji se priznaju pri utvrđivanju dohotka od nesamostalnog rada i to izdaci iz place odnosno iz primitak za uplacene doprinose za mirovinsko osiguranje i uplacene premije životnog osiguranja s obilježjem štednje, dopunskog i privatnog zdravstvenog osiguranja i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja do visine 1.000,00 kuna mjesečno, a ukupno po osnovi poreznih olakšica za stambene potrebe i zdravstvene usluge do 12.000,00 kuna godišnje.

Clanci 17. do 26.

Navedenim cancima propisano je utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti. Samostalnim djelatnostima smatraju se:

- Obrt i s obrtom izjednacene djelatnosti (obrtnicke djelatnosti),
- Djelatnosti slobodnih zanimanja zdravstvenih radnika, veterinar, književnika, arhitekata, revizora i slicne djelatnosti koje su osnovna djelatnost poreznih obveznika,
- Djelatnost poljoprivrede i šumarstva.

Dohodak od samostalne djelatnosti je razlika između poslovnih primitaka i poslovnih izdataka i utvrđuje se na temelju poslovnih knjiga i evidencija. Iznimno, porezni obveznici koji ostvaruju autorske naknade za isporučena autorska djela te športaši mogu izabrati način oporezivanja propisan člankom 32. prijedloga odnosno na način utvrđivanja drugog dohotka.

Primicima po osnovi samostalne djelatnosti smatraju se: sva dobra (novac, stvari, materijalna prava, usluge i drugo) koja su poreznom obvezniku u okviru njegove samostalne djelatnosti pritekla u poreznom razdoblju, primici ostvareni od prodaje i izuzimanja stvari i prava koja služe za obavljanje samostalne djelatnosti i koja se vode ili su se trebala voditi u popisu dugotrajne imovine, primici ostvareni od otudjenja ili likvidacije djelatnosti, izuzimanja osim izuzimanja financijske imovine i manjkovi dobara u smislu propisa o porezu na dodanu vrijednost iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske obrtničke komore te pripadajući porezi zaracunati prilikom nabave dobara za koja je utvrđen manjak.

Izdacima po osnovi samostalne djelatnosti smatraju se: su svi odljevi dobara poreznog obveznika tijekom poreznog razdoblja u cilju stjecanja, osiguranja i ocuvanja poslovnih primitaka, izdaci koji su izravno vezani za obavljanje djelatnosti, knjigovodstvene vrijednosti pojedinačno ili ukupno prodanih ili izuzetih dobara dugotrajne imovine koja su se vodila ili trebala voditi u popisu dugotrajne imovine, troškovi otudjenja i likvidacije, ulaganja osim ulaganja financijske imovine i ulaganja u dugotrajnu imovinu, plaćene kamate po kreditima i zajmovima za obavljanje djelatnosti, uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja prema posebnim propisima, otpisi prema stopama propisanim Zakonom o porezu na dobit.

Porezno se ne priznaju izdaci: 70% izdataka reprezentacije (ugošćenja, darova sa ili bez utisnutog znaka tvrtke ili proizvoda, izdataka za odmor, šport, rekreaciju i razonodu, izdataka za korištenje osobnih motornih vozila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor i drugih sličnih izdataka), porez na dodanu vrijednost na vlastitu potrošnju, a i besplatne isporuke i drugi izdaci, primici poduzetnika koji obavljaju samostalnu djelatnost po osnovi naknada, potpora i nagrada, ako prelaze propisane iznose, dnevnice i troškovi službenog putovanja poduzetnika koji obavljaju samostalnu djelatnost, iznad propisanih iznosa, 30% izdataka u svezi s vlastitim ili unajmljenim osobnim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz poduzetnika, poslovođnih i drugih zaposlenih osoba, ako se po osnovi korištenja tih sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća ili ne

oporezuje drugi dohodak. Iznimno, poslovnim izdacima smatraju se ukupno nastali izdaci za osiguranje osobnih motornih vozila i drugih prijevoznih sredstava.

Porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost dužni su upisati se u registar poreznih obveznika poreza na dohodak i utvrđivati dohodak na temelju podataka iz poslovnih knjiga i evidencija, a to su: knjiga primitaka i izdataka, popis dugotrajne imovine, knjiga prometa i evidencija o tražbinama i obvezama. U popis dugotrajne imovine unose se stvari i prava, ako su njihove nabavne cijene odnosno troškovi proizvodnje (nabavna vrijednost) veći od 2.000,00 kuna i ako je njihov vijek trajanja dulji od godinu dana. Prava ulaze u popis dugotrajne imovine samo ako je kod njihove nabave placena naknada.

Dohodak od samostalne djelatnosti porezni obveznik može ostvarivati sam, kao supoduzetnik ili u nekom drugom obliku sudjelovanja u dohotku od samostalne djelatnosti.

Porezni obveznik može na vlastiti zahtjev ili ako ispunjava zakonske uvjete za oporezivanje dobitka, placati porez na dobit umjesto na dohodak, na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o porezu na dobit.

Clanci 27. do 29.

Ovim clancima uređuje se utvrđivanje dohotka od imovine i imovinskih prava. Dohotkom od imovine i imovinskih prava smatra se razlika između primitaka po osnovi najamnine, zakupnine, iznajmljivanja stanova soba i postelja putnicima i turistima, primitaka od vremenski ograničenog ustupa autorskih prava, prava industrijskog vlasništva i drugih imovinskih prava, primitaka od otudjenja nekretnina i imovinskih prava i izdataka koji su poreznom obvezniku u poreznom razdoblju nastali u svezi s tim primicima.

Kod dohotka od imovine na temelju najma ili zakupa pokretnina i nekretnina priznaju se izdaci u visini 30% od ostvarene najamnine ili zakupnine.

Predlaže se paušalno oporezivanje dohotka od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima te najam i zakup pokretnina.

Clanci 30. i 31.

Navedenim clancima propisano je utvrđivanje dohotka od kapitala i dohotka od osiguranja.

Dohotkom od kapitala smatraju se primici po osnovi kamata, primici po osnovi udjela u dobiti članova uprave i radnika trgovačkih društava koje ostvaruju putem dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica, izuzimanja imovine i korištenja usluga od strane članova trgovačkih društava za njihove privatne potrebe izvršeni tijekom poreznog razdoblja na teret dobiti tekućeg razdoblja, te izuzimanja fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost koja podliježe porezu na dobit.

Dohotkom od osiguranja smatraju se primici u visini uplacenih i porezno priznatih premija životnog osiguranja sa obilježjem štednje i dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja, a u slučaju otkupa polica životnog i dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja ili prestanka osiguranja dohotkom se smatra iznos primitka, ako je manji od uplacenih premija osiguranja.

Clanci 32. i 33.

Ovim clancima propisuje se utvrđivanje drugih dohodaka.

Drugi dohodak ostvaruje se po osnovi primitaka koji se ne smatraju primicima određenim po osnovi nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala, osiguranja, a osobito: primici po osnovi djelatnosti članova skupština i nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih odbora, upravnih vijeća i drugih njima odgovarajućih tijela drugih pravnih osoba, članova povjerenstava i odbora koje imaju ta tijela, stecajnih upravitelja i sudaca porotnika, autorske naknade novinara, umjetnika i drugih autora za isporučena autorska djela prema posebnom zakonu, primici po osnovi djelatnosti športaša, primici po osnovi djelatnosti sudskih vještaka, trgovačkih putnika, agenta, akvizitera, športskih sudaca i delegata, tumaca, prevoditelja, turističkih djelatnika, konzultanata te druge slične djelatnosti, primici u naravi - korištenje zgrada, prometnih sredstava, povoljnije kamate pri odobravanju kredita i druge pogodnosti koje davatelji tih primitaka daju fizičkim osobama koje nisu njihovi radnici, stipendije učenicima i studentima za redovno školovanje na srednjim, višim i visokim školama i fakultetima, iznad propisanog iznosa, nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja, iznad propisanog iznosa.

Izdaci po osnovi drugih dohodaka su: uplaceni doprinosi za obvezna osiguranja iz primitaka, prema posebnim propisima.

Iznimno, fizickim osobama koje ostvaruju primitke po osnovi:

1. autorskih naknada isplacenih prema posebnom zakonu kojim se ureduju autorska i srodna prava,
2. naknada za isporuceno umjetnicko djelo osobama koje obavljaju umjetnicku i kulturnu djelatnost po osnovi potvrde ovlaštene strukovne umjetnicke udruge ili ovlaštene agencije da se radi o umjetnickom djelu,
3. profesionalnih djelatnosti novinara, umjetnika i športaša koji su osigurani po toj osnovi i doprinose za obvezna osiguranja placaju prema rješenju,
4. primitaka nerezidenata za obavljanje umjetnicke, artisticke, zabavne, športske, književne i likovne djelatnosti te djelatnosti u svezi s tiskom, radiom i televizijom te zabavnim priredbama.

pri utvrđivanju drugog dohotka po osnovi tih primitaka izdaci se priznaju u visini 30 % ostvarenih primitaka.

Porezni obveznik koji ostvaruje druge dohotke po osnovi djelatnosti može na vlastiti zahtjev, upisom u registar poreznih obveznika, utvrđivati dohodak na način propisan za samostalne djelatnosti. Porezni obveznik na vlastiti zahtjev može placati porez na dobit umjesto poreza na dohodak.

Primitkom po osnovi povrata doprinosa smatra se iznos vraćenog doprinosa iz osnovice za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, a koji je, za određeno razdoblje obracuna doprinosa, obracunan i uplaćen iz iznosa koji prelazi iznos najviše godišnje osnovice prema Zakonu o doprinosima za obvezna osiguranja.

Clanci 34. i 35.

Ovim clancima propisan je zajednicki dohodak i porezni gubitak.

Ako više fizickih osoba ostvaruje dohodak zajednickim obavljanjem samostalne djelatnosti (supoduzetništvo), svaka fizicka osoba (supoduzetnik)

placa porez na dio dohotka koji joj pripada od zajednicke samostalne djelatnosti.

Porezni gubitak može se utvrditi po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti i ostalih djelatnosti od kojih se dohodak utvrđuje na način propisan za samostalne djelatnosti odnosno na temelju poslovnih knjiga. Porezni gubitak može se nadoknaditi (odbiti) u poreznom razdoblju samo od dohotka po osnovi kojega je i utvrđen. Porezni obveznik gubi pravo na odbitak poreznog gubitka istekom pete godine od godine za koju je utvrđen.

Clanak 36.

Ovim clankom uređuje se osobni odbitak poreznog obveznika odnosno neoporezivi dio dohotka.

Rezydentima se ukupan iznos ostvarenog dohotka umanjuje za osnovni osobni odbitak u visini 1.600,00 kuna i to za svaki mjesec poreznog razdoblja za koji se utvrđuje porez. Rezydentima se kod ostvarene mirovine na temelju prijašnjih uplata obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje i na temelju prijašnjih uplata premija osiguranja za dokup dijela mirovine na teret poslodavca, priznaje osobni odbitak u visini ukupne mirovine ostvarene u poreznom razdoblju, a najviše do 3.000,00 kuna mjesečno.

Reyidenti mogu uvecati osobni odbitak u visini:

1. 0,5 osnovnoga osobnog odbitka za uzdržavane clanove uže obitelji te bivšega bracnog druga za kojeg placaju alimentaciju,

2. za uzdržavanu djecu: 0,5 osnovnoga osobnog odbitka za prvo dijete, 0,7 za drugo, 1,0 za treće, 1,4 za četvrto, 1,9 za peto, a za svako daljnje dijete faktor osnovnoga osobnog odbitka progresivno se uvecava i to za 0,6, 0,7, 0,8, 0,9, 1,0 ... više u odnosu prema faktoru osnovnog osobnog odbitka za prethodno dijete.

3. 0,3 osnovnoga osobnog odbitka za poreznog obveznika, svakog uzdržavanog clana uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom.

4. 1,0 osnovnoga osobnog odbitka za poreznog obveznika, svakog uzdržavanog clana uže obitelji i svako dijete, ako su osobe kojima je rješenjem, na temelju posebnih propisa, utvrđena invalidnost po jednoj

osnovi 100 % i/ili koji radi invalidnosti imaju, temeljem posebnih propisa, pravo na tuđu pomoć i njegu. U tom slučaju porezni obveznik ne može koristiti osobni odbitak iz točke 3. ovoga stavka.

Uzdržavanim članovima uže obitelji i uzdržavanom djecom smatraju se fizičke osobe čiji oporezivi primici, primici na koje se ne plaća porez i drugi primici koji se u smislu ovoga Zakona ne smatraju dohotkom, ne prelaze iznos šesterostrukog osnovnoga osobnog odbitka, na godišnjoj razini odnosno iznad 9.600.00 kuna godišnje. Iznimno, uzdržavanim članovima uže obitelji i uzdržavanom djecom smatraju se fizičke osobe koje, na temelju posebnih propisa, ostvaruju primitke po osnovi socijalnih potpora, doplatka za djecu, primitke za opremu novorođenog djeteta i obiteljske mirovine nakon smrti roditelja, neovisno o iznosu tih primitaka.

Djecom se smatraju djeca koju roditelji, skrbnici, usvojitelji, počimi i pomajke uzdržavaju. Djecom se smatraju i djeca nakon završetka redovnog školovanja do prvog zapošljavanja ako su prijavljena Hrvatskom zavodu za zapošljavanje.

Drugim uzdržavanim članovima uže obitelji smatraju se braćni drug poreznog obveznika, roditelji poreznog obveznika i roditelji njegovoga braćnog druga, preci i potomci u izravnoj liniji, macehe odnosno ocusi koje punoljetno pastorce uzdržava, bivši braćni drugovi za koje porezni obveznik plaća alimentaciju i punoljetne osobe kojima je porezni obveznik imenovan skrbnikom prema posebnom zakonu.

Osobama s invaliditetom u smislu ovoga Zakona smatraju se fizičke osobe - porezni obveznik i/ili uzdržavani članovi njegove uže obitelji i uzdržavana djeca kojima je rješenjem donesenim prema propisima o mirovinskom osiguranju, zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, socijalnoj skrbi, odgoju i obrazovanju te prema drugim posebnim propisima utvrđena invalidnost ili tjelesno oštećenje.

Rezidentima se osobni odbitak može za porezno razdoblje uvećati za iznos stvarnih troškova zdravstvenih usluga u Republici Hrvatskoj za vlastite potrebe, a pod uvjetom da ti izdaci nisu plaćeni iz osnovnog, dopunskog ili privatnog zdravstvenog osiguranja i ako nisu financirani iz dobivenih darovanja za te namjene.

Rezidentima se osobni odbitak uvecava i za kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora (stambene kuce ili stana) na podrucju Republike Hrvatske za potrebe svojeg trajnog stanovanja.. Uvecanje osobnog odbitka može se koristiti na nacin da porezni obveznik kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora financira iz vlastitih sredstava te se uvecanje osobnog odbitka priznaje na temelju vjerodostojnih isprava u visini stvarno nastalog izdatka i da porezni obveznik kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora financira sredstvima namjenskog stambenog kredita te se uvecanje osobnog odbitka priznaje u visini placenih kamata po tom kreditu.

Rezidentima se osobni odbitak može u poreznom razdoblju uvecati i za održavanja postojećeg stambenog prostora na podrucju Republike Hrvatske u njegovom vlasništvu ili vlasništvu njegovog bratnog druga, radi poboljšanja uvjeta stanovanja, a pod uvjetom da porezni obveznik u tom stambenom prostoru ima prebivalište i trajno boravi.

Rezidentima se osobni odbitak može u poreznom razdoblju uvecati i za iznos placene slobodno ugovorene najamnine za potrebe stanovanja u stambenom prostoru najmodavca.

Porezni obveznik osobni odbitak za zdravstvene usluge i stambene potrebe (kupnju ili gradnju, održavanje i placenu najamninu) te uplacene premije osiguranja može koristiti u ukupnom iznosu najviše do 12.000,00 kuna godišnje.

Porezni obveznici mogu uvecati osobni odbitak za darovanja dana u naravi i u novcu u tuzemstvu doznacenom na žiroracun, a u kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, športske i vjerske svrhe, udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, do visine 2% primitaka za koje je u prethodnoj godini podnesena godišnja porezna prijava i utvrden konacni porez na dohodak. Iznimno, osobni odbitak se uvecava za darovanja dana iznad propisane visine, pod uvjetom da su dana prema odlukama nadležnih ministarstava o provedbi i financiranju posebnih programa i akcija, ali ne i za redovnu djelatnost primatelja darovanja.

Clanci 37. do 43.

Propisuju se utvrđivanje godišnjeg poreza i godišnja porezna prijava.

Godišnji porez na dohodak utvrđuje se prema poreznoj osnovici, a od utvrđenoga godišnjeg poreza odbijaju se iznosi placenog predujma poreza po svim iskazanim dohocima te utvrđuje razlika za uplatu ili povrat poreza.

Ako je rezident ostvario dohodak u inozemstvu (inozemni dohodak) i ako je taj dohodak oporezivan u inozemstvu porezom koji odgovara tuzemnom porezu na dohodak, porez placen u inozemstvu uracunava se na propisani nacin u tuzemni porez na dohodak.

Utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak od nesamostalnog rada

Poslodavac i isplatitelj primitaka od nesamostalnog rada (placa i mirovina) obvezan je za radnike i druge fizicke osobe i umirovljenike izvršiti konacan obracun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak sa zadnjom isplatom dohotka od nesamostalnog rada, ako tijekom godine dohodak od nesamostalnog rada nije redovito mjesečno isplacivan te nisu iskorišteni mjesečni osobni odbici, a ni izdaci za uplacene premije osiguranja ili je po toj osnovi porezno opterećenje u pojedinim mjesecima bilo razlicito pa je porez uplacen u vecem iznosu.

Poslodavac i isplatitelj primitaka od nesamostalnog rada (placa i mirovina) obvezan je izvršiti konacan obracun za radnike i druge fizicke osobe i umirovljenike koji su kod njega ostvarivali placu, mirovinu ili primitke od nesamostalnog rada u cijelom poreznom razdoblju, a nisu mijenjali prebivalište ili uobicajeno boravište između gradova i opcina koje su propisale placanje prireza porezu na dohodak.

Porezni obveznici koji obvezno podnose godišnju poreznu prijavu

Godišnju poreznu prijavu obvezno podnosi porezni obveznik ako u poreznom razdoblju ostvari:

1. dohodak od nesamostalnog rada kod dva ili više poslodavca istodobno i/ili,

2. dohodak od samostalne djelatnosti i djelatnosti po osnovi kojih se dohodak utvrđuje i oporezuje kao dohodak od obrtničke djelatnosti.

Godišnju poreznu prijavu obvezno podnosi rezident ako dohodak ostvari izravno iz inozemstva te u poreznu prijavu ima obvezu iskazivanja ukupnog dohotka ostvarenog iz svih izvora.

Godišnju poreznu prijavu obvezno podnosi i porezni obveznik ako je Porezna uprava zatražila da naknadno plati porez na dohodak.

Porezni obveznik obvezan je podnijeti godišnju poreznu prijavu ako poslodavac, isplatitelj primitka ili sam porezni obveznik nije obracunao, obustavio i uplatio predujam poreza na dohodak i prirez porezu na dohodak.

Porezni obveznik koji obvezno podnosi godišnju poreznu prijavu, obvezan je u poreznoj prijavi iskazati ukupno ostvareni dohodak u poreznom razdoblju.

Obveznicima poreza na dohodak koji su obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu, a istu ne podnesu ili ako su podaci iz godišnje porezne prijave netocni ili nepotpuni, porez na dohodak utvrđuje se procjenom.

Porezni obveznici koji nisu obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu

Godišnju poreznu prijavu nije obvezan podnijeti porezni obveznik ako u poreznom razdoblju ostvari:

1. dohodak od nesamostalnog rada samo kod jednog tuzemnog poslodavca ili više tuzemnih poslodavaca odnosno isplatitelja primitaka, ali ne istodobno i/ili,

2. dohodak od imovine i imovinskih prava i/ili,

3. dohodak od kapitala i/ili,

4. dohodak od osiguranja i/ili,

5. drugi dohodak.

Ako je porezni obveznik tijekom poreznog razdoblja ostvario samo dohotke kako je prethodno navedeno, može za te dohotke podnijeti godišnju poreznu prijavu radi:

5. ostvarivanja prava na neiskorišteni osobni odbitak,
6. prava na ravnomjerno godišnje oporezivanje odnosno godišnje izravnaje porezne osnovice,
7. drugih prava propisanih zakonima.

Ako porezni obveznik podnese godišnju poreznu prijavu radi ostvarivanja prava, obvezan je godišnju poreznu prijavu podnijeti za sve dohotke ostvarene u poreznom razdoblju.

Porezni obveznici koji ne mogu podnijeti godišnju poreznu prijavu

Godišnju poreznu prijavu ne može podnijeti porezni obveznik:

1. za drugi dohodak po osnovi povrata doprinosa,
2. za dohodak koji se u poreznom razdoblju oporezuje u paušalnom iznosu.

Rok podnošenja godišnje porezne prijave

Godišnja porezna prijava podnosi se do kraja veljace tekuće godine za prethodnu godinu.

Podnošenje godišnje porezne prijave

Rezident podnosi godišnju poreznu prijavu ispostavi podružnog ureda Porezne uprave koja je mjesno nadležna prema mjestu njegovog prebivališta ili uobicajenog boravišta.

Nerezident podnosi godišnju poreznu prijavu ispostavi podružnog ureda Porezne uprave koja je mjesno nadležna prema sjedištu isplatitelja ili većeg dijela njegove imovine odnosno prema mjestu u kojem je pretežno

obavljao djelatnost ili mjestu u kojemu su se koristila imovinska prava od kojih je ostvario dohodak.

Clanak 44.

Ovim clankom propisuje se paušalno utvrđivanje poreza na dohodak.

Poreznom obvezniku koji obavlja djelatnost obrta, slobodnih zanimanja i poljoprivrede i šumarstva, a nije obveznik poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost, porez na dohodak i prirez porezu na dohodak može se utvrđivati i u paušalnom iznosu.

Poreznom obvezniku koji obavlja djelatnosti iznajmljivanje stanova, soba i postelja putnicima i turistima, a nije obveznik poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost i porez na dohodak ne utvrđuje dohodak na temelju poslovnih knjiga, porez na dohodak može se utvrđivati i u paušalnom iznosu.

Godišnji porez u paušalnom iznosu utvrđuje Porezna uprava rješenjem. Rješenjem utvrđeni godišnji porez porezni obveznici placaju tromjesečno, do kraja svakog tromjesečja, u visini 1/4 godišnjeg poreza.

Clanci 37. do 52.

Ovim odredbama propisuju se plaćanje predujmova poreza na dohodak po svim izvorima primitaka.

Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada

Kod dohotka od nesamostalnog rada (placa i mirovina) predujam poreza obracunava, obustavlja i uplacuje poslodavac i isplatitelj primitaka odnosno mirovine ili sam porezni obveznik.

Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada se obracunava, obustavlja i uplacuje prilikom svake isplate prema propisima koji važe na dan isplate.

Iznimno, obracun poreza na dohodak od ostvarene mirovine ili razlike mirovina koje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje isplacuje u tijeku kalendarskog mjeseca za više proteklih mjeseci odnosno poreznih razdoblja obavlja se na nacin:

3. u slucaju isplata za više proteklih mjeseci istoga poreznog razdoblja primjenjuju se propisi koji važe na dan isplate i osobni odbitak za svaki mjesec za koji se obavlja isplata, utvrđen prema propisima koji su važili u mjesecu kada je mirovina ili razlika mirovine trebala biti isplacena,
4. u slucaju isplate mirovina ili razlike mirovina koje se odnose na protekla porezna razdoblja (kalendarske godine), kod obracuna se primjenjuju propisi koji su važili na dan kada je isplata trebala biti obavljena odnosno kada je mirovina prema rješenju dospjela za isplatu.

Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obracunava se od porezne osnovice koju cini iznos svih primitaka od nesamostalnog rada ostvarenih tijekom jednog mjeseca, umanjen za propisane izdatke koji su uplaceni i umanjen za iznos mjesečnoga osobnog odbitka.

Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obracunava se po stopi od 15% od mjesečne porezne osnovice do visine dvostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka, po stopi od 25% na razliku mjesečne porezne osnovice između dvostrukog i peterostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka, po stopi od 35% na razliku mjesečne porezne osnovice između peterostrukog i 14-erostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka i po stopi od 45% na razliku mjesečne porezne osnovice iznad 14 – erostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka iz clanka 36. stavka 1. ovoga Zakona.

Predujam poreza na dohodak od samostalne djelatnosti

Kod dohotka od samostalne djelatnosti obrta, slobodnih zanimanja i poljoprivrede i šumarstva i dohotka koji se oporezuju na nacin propisan za samostalne djelatnosti, mjesečni predujam se placa prema rješenju Porezne uprave.

Predujmovi poreza na dohodak placaju se mjesečno do posljednjeg dana u mjesecu za tekuci mjesec.

Obveznik koji počinje obavljati samostalnu djelatnost ne plaća predujmove poreza na dohodak do podnošenja prve porezne prijave.

Predujam poreza na dohodak od drugog dohotka

Predujam poreza na dohodak od drugih dohodaka plaća se po odbitku po stopi od 25 % bez priznavanja osobnog odbitka.

Predujam poreza na dohodak od drugih dohodaka obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatelji prilikom svake isplate i istodobno s isplatom.

Predujam poreza na dohodak od drugih dohodaka obračunava i uplaćuje porezni obveznik, kao porez po odbitku, u roku od osam dana ako je dohodak ostvario izravno u inozemstvu bez posredovanja tuzemnog isplatelja. Inozemni dohodak preračunava se u kunsku protuvrijednost primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan kad je dohodak ostvaren.

Predujam poreza na dohodak po osnovi povrata doprinosa obračunava, obustavlja i uplaćuje Porezna uprava nadležna prema mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta poreznog obveznika, kao porez po odbitku i to iz iznosa vraćenih doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti prema Zakonu o doprinosima za obvezna osiguranja, po stopi od 45% bez priznavanja osobnog odbitka.

Predujam poreza na dohodak od imovine i imovinskih prava

Kod dohotka od imovine ostvarenog od najamnine i zakupnine, osim dohotka ostvarenog iznajmljivanjem stanova soba i postelja putnicima i turistima, predujmovi poreza plaćaju se prema rješenju Porezne uprave i to do posljednjeg dana u mjesecu za tekuci mjesec. Pri utvrđivanju predujma poreza ne uzima se u obzir osobni odbitak poreznog obveznika, a priznaju izdaci u visini 30%. Predujam poreza na dohodak plaća porezni obveznik, a po stopi od 15 %.

Predujam poreza na dohodak od imovinskih prava obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatelji dohotka kao predujam poreza po odbitku istodobno s isplatom dohotka i to od ukupne naknade primjenom stope od

25%, bez osobnog odbitka.

Predujam poreza na dohodak od otudjenja nekretnina i imovinskih prava placaju porezni obveznici prema rješenju Porezne uprave jednokratno na pojedinačno ostvareni dohodak i to u roku od 15 dana od dana primitka rješenja Porezne uprave o utvrđenom porezu na dohodak. Predujam se utvrđuje od porezne osnovice primjenom stope od 25%.

Predujam poreza na dohodak od kapitala

Predujam poreza na dohodak od izuzimanja, placa se po odbitku po stopi od 35%.

Predujam poreza na dohodak od kamata, placa se po odbitku, po stopi od 35%.

Predujam poreza na dohodak po osnovi primitaka od dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica placa se po odbitku, po stopi od 15%.

Predujam poreza na dohodak od osiguranja

Predujam poreza na dohodak od osiguranja obracunavaju, obustavljaju i uplacuju isplatitelji dohotka, istodobno s isplatom, kao porez po odbitku.

Predujam poreza placa se od osnovice primitka u visini uplacenih porezno priznatih premija osiguranja, odnosno u visini isplacene svote, po stopi od 15%, bez umanjena osnovice za osobni odbitak poreznog obveznika.

Clanci 53. do 57.

Oslobodenja za hrvatske ratne invalide iz Domovinskog rata i clanove obitelji poginulih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata

Fizicke osobe kojima je po posebnom propisu rješenjem utvrđen status hrvatskoga ratnoga vojnog invalida iz Domovinskog rata, ne placaju porez na dohodak od nesamostalnog rada i mirovina razmjerno stupnju utvrđene invalidnosti.

Fizicke osobe – članovi obitelji poginulih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata ne plaćaju porez na dohodak od obiteljske mirovine ostvarene prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

Olakšice za područja posebnog državne skrbi i brdsko – planinska područja

I. Rezydentima koji imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi i brdsko – planinskim područjima utvrđenim posebnim zakonima, iznimno, osnovni osobni odbitak utvrđuje se u visini:

1. 3.840,00 kuna mjesečno, za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području posebne državne skrbi prve skupine,
2. 3.200,00 kuna mjesečno, za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području posebne državne skrbi druge skupine,
3. 2.400,00 kuna mjesečno, za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području posebne državne skrbi treće skupine i brdsko – planinskim područjima.

Poreznim obveznicima se osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji i djecu utvrđuje prema uvećanom osnovnom osobnom odbitku primjenom faktora iz članka 36. stavka 2. točke 1. i 2. ovoga Zakona, ako ti članovi uže obitelji i djeca imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi ili imaju prebivalište i borave na brdsko - planinskim područjima.

Poreznim obveznicima se osobni odbitak za vlastitu invalidnost i/ili invalidnost uzdržavanih članova uže obitelji i/ili djece, ako imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi ili ako imaju prebivalište i borave na brdsko – planinskim područjima, utvrđuje prema uvećanom osnovnom osobnom odbitku primjenom faktora iz članka 36. stavka 2. točke 3. i 4. ovoga Zakona.

Uvećani osobni odbitak za područja posebne državne skrbi i brdsko planinska područja priznaje se u godišnjem obracunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave, a tijekom poreznog razdoblja

priznaju se osobni odbici u visini 1.600,00 kuna i primjenjuju faktori iz clanka 36. stavka 2. ovoga Zakona.

II. Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti obrta, slobodnih zanimanja i poljoprivrede i šumarstva na podrucjima posebne državne skrbi, utvrđeni porez na dohodak od tih djelatnosti na tim podrucjima umanjuje se za:

1. 100% na podrucjima posebne državne skrbi prve skupine,
2. 75% na podrucjima posebne državne skrbi druge skupine,
3. 25% na podrucjima posebne državne skrbi treće skupine.

Obveznici poreza na dohodak mogu koristiti oslobodenje ili umanjjenje poreza na dohodak iducih deset (10) poslovnih godina od dana pocetka primjene ovog Zakona pod uvjetom da zapošljavaju više od dva radnika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme pri čemu više od 50% radnika imaju prebivalište i borave na podrucjima posebne državne skrbi.

Za porezne obveznike koji obavljaju djelatnost na podrucju Grada Vukovara, nakon isteka 10 godine, porez na dohodak od tih djelatnosti umanjuje se za 75%.

Poticaji zapošljavanja

Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti obrta, slobodnih zanimanja i poljoprivrede i šumarstva, dohodak od samostalne djelatnosti može se u poreznom razdoblju dodatno umanjiti za iznos isplacenih placu i uplacenih doprinosa na placu novim radnicima te za iznos isplacenih nagrada ucenicima za vrijeme prakticnog rada i naukovanja. Porezni obveznik može pravo na umanjjenje dohotka za isplacene place i doprinose na placu novih radnika koristiti godinu dana od dana njihovog zaposlenja.

Iznimno, porezni obveznik može pravo na umanjjenje dohotka za isplacene place i doprinose na placu novih radnika – osoba s invaliditetom koristiti tri godine racunajuci od dana njihova zaposlenja.

Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti dohodak od samostalne djelatnosti može se dodatno umanjiti i po osnovi izdataka za školovanje i stručno usavršavanje radnika i tih obveznika osobno i to u visini stvarno nastalih izdataka u poreznom razdoblju.

Poticaži istraživanja i razvoja

Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti dohodak od samostalne djelatnosti može se u poreznom razdoblju dodatno umanjiti po osnovi izdataka za istraživanje i razvoj i to u visini 100% nastalih i u poslovnim knjigama iskazanih izdataka.

Clanci 58. do 65.

Ovim clancima uređuje se: dostavljanje podataka od poreznih obveznika, od nadležnih državnih tijela, od drugih pravnih i fizickih osoba obveza isplate na račun, prikupljanje i usporedba podataka bitnih za oporezivanje, registar poreznih obveznika, ovlasti ministra financija i postupovne odredbe.

Clanci 66. i 67.

Ovim odredbama propisane su kaznene odredbe.

Novčanom kaznom od 500,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. porezni obveznik koji ne uplati mjesečni, odnosno jednokratni predujam poreza po rješenju Porezne uprave u utvrđenoj visini i u propisanom roku,
2. porezni obveznik koji u propisanom roku ne uplati ili uplati manji porez po godišnjoj poreznoj prijavi,

Novčanom kaznom od 500,00 do 50.000,00 kuna za prekršaj kaznit će se:

1. pravne i fizicke osobe koje Poreznoj upravi ne dostave ili ne dostave u roku podatke o isplacnim placama, primicima i mirovinama i

obustavljenom i uplacenom porezu radnika, umirovljenika i drugih fizickih osoba,

2. pravne i fizicke osobe koje Poreznoj upravi ne dostave ili ne dostave u roku propisane evidencije o isplacenom dohotku od nesamostalnog rada i uplacenom porezu na dohodak,

3. pravne i fizicke osobe koje za svoje radnike i druge osobe ne izvrše konacan obracun poreza na dohodak,

4. pravne i fizicke osobe koje isplate gradanima ne obavljaju preko racuna kod ovlaštene organizacije za platni promet.

Za prekršaj odgovorna osoba u pravnoj osobi kaznit ce se novcanom kaznom od 500,00 do 20.000,00 kuna.

Clanci 68. do 70.

Ovim odredbama propisuju se prijelazne i završne odredbe.

Dohodak ostvaren do dana pocetka primjene ovoga Zakona oporezivat ce se po propisima koji su do tada bili na snazi.

Iznimno od clanka 30. ovoga Zakona, dividende i udjeli u dobiti na temelju udjela u kapitalu koji su ostvareni u razdoblju od 1. siječnja 2001. do 31. prosinca 2004. godine, a isplacuju se nakon pocetka primjene ovoga Zakona, oporezuju se po stopi od 15%.

Porezni obveznik može koristiti oslobodenje ili umanjenje dohotka od samostalne djelatnosti koju obavlja na podrucjima posebne državne skrbi iz clanka 55. ovoga Zakona iducih deset (10) godina od dana pocetka primjene ovoga Zakona, neovisno o prije korištenim propisanim olakšicama za te namjene.

Danom pocetka primjene ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o porezu na dohodak (»Narodne novine«, br. 127/00, 150/02, 163/03 i 30/04).

(2) Danom pocetka primjene ovoga zakona prestaju važiti:

3. clanci 20., 21. i 22. Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetnickog stvaralaštva (Narodne novine, broj 43/96. i 44/96. ispravak),
4. clanci 13., 40. i 41. Zakona o športu (Narodne novine broj 111/97., 24/01 i 13/98. ispravak).

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, a primjenjuje se od 1. siječnja 2005. godine.